Ն. 1371 — 1889 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 22 ՃՈՒՄԱ)(1307 ՋԷՄԱԶԻ ԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 12 — ՓԵՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان} ԵԷՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱ جريدهٔ شرقيه

ԱՊՕՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուէսի 20 ղրուշտուր

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ
Կենէր, Չնճի՛ վէ Ծրհն՛ սահիֆէ ղրշ. 3
Տրւնճու սահիֆէ ՍԷՐ 10ր. հս. » 3
Մէքթուպլար նաֆիւյա տափր պէնտէր մէճճանէն գապուլ օլընմաճագ վէ աէտ օլընմայան էվրագ իատէ օլընմայա-ճագ տըր.

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր: Գէսաֆէթէ մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ միւտիրի ԵՕՎՀԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա:

ԿԻՒՆԼԻՒԳ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ծարգ շըմէնտիֆէրլէրի հագգընտա տուն վէ էվվէլքի կիւն չայի օլան պագը ըիվայաթ խագէրինէ Պուլկարիսթան գարու քէթիւտասը Մ. Վուլգօվիչ Պապը Ալիյէ պիլտէլ թալէպ օլընան իյզահաթ խագէրէնէ, Մ. Վուլգօվիչ՝ քէյֆիյէթի Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինէ պոթէլէկրաֆ իշար իթմիշլէրտէ, պու չայիանըն ասլը օլմատըղը, վէ Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի ճալընըզ ճօլճըլար իլէ թիւճարլարըն չիքեայէթլէրինի գայտ իչուն սթասիօնլարա պիրէր պօլիս մէմուրը իգամէ իթտիկի ճէվապը վարիտ օլմաղլա, Մ. Վուլգօվիչ տուն օլվէճհլէ Պապը Ալիյէ արզը մաատէ էյլէմիշ տիր.

——

Սըրպ մէճլիսը մէպուսանը՝ խարիճիյէ նէզարէթինէ 300000 ֆր. մէսարիֆաթը խաֆիյէ թախսիս էյլէմիշ օլմաղլա, պու մատտէ Վիէննա մէհաֆիլը բօլիթիգիյէսինի տիւշարը էնտիշէ էյլէմիշ տիր.

Ասիթրիանըն Պէլկրատ սէֆիրի Մ. տը Թէօմէլ՝ պունա տաիր Պէլկրատ հիւքիւմէթինտէն իյզահաթ թալէպ իթմիշ օլմաղլա, խարիճիյէ նէզարէթի՝ մէպալղը մէզպուրըն Պօսնա-Հէրսէքտէ գըրըշըգլըգլար չըգարմագ իչուն թախսիս օլընմատըղընը պէյան էյլէմիշ տիր.

——

Լօնտրատան չէքիլէն պիր թէլէգրաֆա կէօրէ, Պօրթուգալ ալէյհինտէ հէնուզ հիչ պիր թէտպիրը թէշէպպիւս իթմէմիշ օլընմամըշ վէ Պօրթուգալ սուլարընա Ինկիլիզ զըրհլըլարը կէօնտէրիլմէմիշ տիր. Մամաֆիհ Պահրը Սէֆիտտէքի Ինկիլիզ տօնանմասընտան պիր թագըմ զըրհլըլար՝ իհտիյաթ հալտէ Պօրթուգալ սուլարընա կիրմէք իւզրէ Ճիպրալթարտա թօփլանաճագլար տըր. Մէզքիւր տօնանմանըն Թէյմզէս զըրհլըսը զաթէն Ճիպրալթարտա օլուպ, տիկէր իքի զըրհլը տախի կէչէն ճումաա կիւնիւ Ճիպրալթարա մուվասալաթ էյլէմիշլէր տիր.

——

Պրիւքսէլտէ նէշր օլընան Էնտէբանտանս Պէլժ կազէթասը՝ կէչէն ընէնչիւ կիւնքի Թարիխլէ Պարիզ մուխապիրինտէն ալտըղը թէլէկրաֆը ալէյ նէշր իթմիշ տիր.

Ֆրանսա հիւքիւմէթինին տօյլունը Մըսըրիյէնին թէվհիտինէ ըիզա վէ մուվաֆագաթ կէօսթէրմէյէ մայիլ օլտըղընը մուպէյյին օլսուղ. Թա կազէթասընըն Լօնտրատան ալէյ նէշր իթտիկի պիր թէլէկրաֆ՝ պիր թագըմ ճանըլըշ վէ հիչ օլմազ իսէ չիմտիլիք նապէճէվիզ մալումաթը հավի տիր.

Մալումաթը մախսուսէմէ նազարէն, Ինկիլթէրա ըէիսը վիւքէլասը վէ խարիճիյէ նազըրը լօրտ Սալիզպէրի իլէ Ֆրանսանըն Լօնտրա սէֆիրի Մ. Վատինկթօն պէյնինտէ տօղրուտան տօղրույա հէնուզ հիչ պիր մուզաքէրէ ճէրէյան իթմէմիշ տիր. Մէսէլէ էօյլէ տէնիլիկի կիպի իլէրիլէմիշ օլմագտան ուզագ տըր.

Մուզաքէրաթա՝ չիմտիլիք գատար ճալընըզ Փարիզտէ մուգիմ Ինկիլթէրա ժէնէրալ գօնսօլօսը վէ պօլիթիգա մէմուրը Սըր Էտվին Պէյլինկ իլէ Ֆրանսա բօլիթիգա մէմուրը Մ. Տօպինեի պէյնլէրինտէ պէտ ու մուպաշէրէթ օլընմըշ տըր.

Մուզաքէրաթը ճարիյէտէն Ֆրանսա հիւքիւմէթինին տօյլունը Մըսըրիյէնին թէպտիլ ու թէվհիտինէ Մըսըրըն Ինկիլիզ ասքէրինտէն թախլիյէսի հագգընտա վէյէվ զըմնէն օլտուն թէէմինաթ վէ ճախուտ պիր վատ ալընմասը չարթը ըիզա վէ մուվաֆագաթ կէօսթէրէճէյի մուհագգագ սուրէթտէ անլաշըլմըշ տըր.

Պարիզտէ խարիճիյէ նէզարէթինտէ Ֆրանսանըն չիմտիյէ գատար բէք չօգ մուսաատէթթա պուլընմըշ օլտըղը զաննընտա պուլընտըղընը, վէ Ֆրանսանըն՝ Մըսըրտա նուֆուզընը բէք չօգ զայիֆ իթմիշ օլտըղընտան, մուգապիլինտէ պիր պէտէլ իսթիհսալ իթմէքսիզին, իսթէնիլէն մէզգուր իյէթի իթմա իթմէք ֆիքրինտէ պուլընմատըղընը խուլասայա քէնտիմի մուգթէտիր սանըրըմ.

Պունտան պաշգա իշպու մէսէլէ տահա բէք չօգ զէման հալլ ու թէսվիյէ օլընամայաճագ տըր. զիրա Լօնտրա վէ Պարիզ գապինէթօլարը պէյնլէրինտէ հէնուզ օլ պապտէ մուզաքէրաթա կիրիշիլմէմիշ տիր.

——

Պարիզտէ ինֆլուէնզատան խասթալանմըշ օլան ֆագիրլէրէ թէվզի օլընմագ իւզրէ պարօն Ռօշիլտ թարաֆընտան 100000 ֆր. իանէ վէրիլմիշ տիր.

Սըրպիսթան մալիյէ վէ տախիլիյէ նազըրլարը տախի ինֆլուէնզայա խասթալըղընա տուչար օլմուշլար տըր.

Սըրանիանըն բայիթախթը օլան Մատրիտտէ ինֆլուէնզա խասթալըղը ֆէվգէլատէ պիր սուրէթտէ արթմիշ օլուպ, հիւքիւմէթ թարաֆընտան թէտապիրը սըհհիյէ իթթիխազ օլընմըշ տըր. Վէֆիյաթը ճէվմիյէ իւչ գաթընա պալիղ օլուպ, ճէնազէ նագլի վէսայիթի քիֆայէթ իթմէմէքտէ վէ պագը տէֆա պիր թապութա իքի ճէնազէ վազ իտիլմէքտէ իմիշ. Լիզպօնտա տախի ինֆլուէնզա քէսպը չիտտէթ էյլէմէքտէ իմիշ.

Իշպու խասթալըգ Աֆրիգայա տախի սիրայէթ էյլէմիշ տիր. Թունուստա ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, ինֆլուէնզա օրատա տա պաշ կէօսթէրմիշ տիր.

——

Ալէմանիանըն Ծանզիպ(?) չէհրինտէ քէշիֆ սիլահ ֆապրիգասը մուհթէրիգ օլմուշ տըր.

Նիւ-Եօրգտա տախի պիր պամպուգ մաղազասը ճանըպ 6000 պալեա պամպուգ մուհթէրիգ օլմուշ վէ 1 միլեօն ֆր. զարար վուգուա կէլմիշ տիր.

——

Թ. Հաւէսի(?) պէյանընա կէօրէ, Պուլկարիսթանտա Պէլէ նահիյէսինտէ 8 Իսլամ քէօյիւ էհալիսինէ հայտուտ ճաթագլըղը իսնատ իտիլէրէք քէնտիլէրինտէն մէսարիֆը մուհաքէմէ վէ սաիրէ նամըյլա քիւլլիրա ...լար ալընտըղտան սօնրա պէրաէթլէրինէ գարար վէրիլիրէք սալըվէրիլմիշլէր, վէ պունըն իւզէրինէ կէօյլէ քէօյէ 400 ժանտարմա կէօնտէրիլմիշլէր տիր.

Քէօյլիւլէր ժանտարմալարա թաամ օլմագ իւզրէ տանա քէսէրլէր իսէ տէ, ժանտարմալար՝ «պիզ Պուլկարըզ, տօմուզ ճէրիզ» տիյէ Իսլամլարա տօմուզ պուլտուրըպ քէսթիրտիքտէն սօնրա գարըլարընտա ճէպրէն բիչիրթտիրիլէր վէ տիկէր քէօյլէրտէն չարապ կէթիրիմէյէ տախի ինճպար իտէրլէր.

Կազէթայի մէզքիւրըն մէվսուգէն պէյանընա կէօրէ, Իսլամլար՝ պու զուլմլարտան գուրթուլմագ իչին պու ճազըն 300000 քիչի օլտըղլարը հալտէ հիճրէթ իթմէյէ գարար վէրմիշլէր տիր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Չըրաաթ Պանգասընըն մէճլիսը իտարէսի տուն Թիճարէթ Նէզարէթինտէ Թօբլանըպ, Շուրայի Տէվլէթ ազասընտան Նուրեան Եօվհաննէս էֆ. հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթինտէ օլարագ Չըրաաթ Պանգասը միւտիրը ումումիսի Պօյթուգալ Միքայէլ վէ միւտիրը սանիսի Ծէվքէթ վէ Չըրաաթ միւտիրը ումումիսի Նուրի վէ Թիճարէթ վէ Չըրաաթ վէ Մէնայի Օտասը ըէիսի Ազարեան Արիսթակէս վէ ազասընտան Եէնիտունեա Տիմիթրագի էֆէնտիլէր հազըր օլտուգլարը հալտէ, Տէրսաատէթ զըրաաթ միւֆէթթիշի Ազաթօն էֆէնտի վէ Մէարիֆ նէզարէթինտէն մէմուր Մուսթաֆա պէյտէն միւրէքքէպ պիր մէճլիս աքտ իլէ, Չըրաաթ Պանգասը միւտիրիյէթինին իճրաաթը միւհիմմէսի հագգընտա միւզաքէրաթ վէ թէտգիգ ապա օլընմըշ տըր.

—Տախիլիյէ նազըրը Միւնիր բաշա հազրէթլէրի՝ նամիզաճլըգ հասէպիլէ տուն տախի տագամը այլէրինի թէշրիֆ իտէմէմիշ իսէ տէ, էյիլէշմէյէ պաշլամըշ օլտըղընտան, եագընտա Պապը Ալիյէ ազիմէթ իտէճէկլէրի տըր.

—Մէքթուպճի Պապը Ալի պուլընտուղը հալտէ ինֆլուէնզա խասթալըղընա թութուլմըշ օլան Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տը Մօնթէպէլլօ իլէ զէվճէսի՝ պու կիւնլէրտէ էյիլէշմիշ օլտուգլարընտան, յագընտա նիշանէթինէ տօղրու Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէճէքլէր տիր.

—Մուսուլ վիլայէթինտէ գօլէրատան հիչ պիր էսէր գալմատըղընտան, Թէրթիպ օլընան գարանթինախանէլէր վէ գօրտօնլար գալտըրըլմըշ տըր.

—Իզմիտտէ չուհա ֆապրիգասը հիւմայունընա Իզմիտ գազասընտան մուամէլէ օլան ճօլըն թամիրիյէ 12 քէօբրիւնիւն ինշաաթը խիտմաթ պուլունուպ ըէսմը քիւշատը իճրա օլընտըղը՝ Իզմիտ միւթէսարրըֆլըղընտան Պապը Սէրասքէրիյէ իշար գըլընմըշ տըր.

—Էրզրումտա ժանտարմա ալայը գօմանտանը Սըրտարի պէյ՝ 1100 ղրուշ մաաշլա Թէգաիւտ իթտիրիլմիշ տիր.

—Պօրթուգալ գրալը թարաֆընտան Մաարիֆ սէֆիրի Թուրհան պէյ հազրէթլէրինէ Գօնսէբսիօն Տօվիլյա Տիգօզա նիշանընըն 1ինճի, վէ սէֆարէթ պաշ քեաթիպի Եօվհաննէս Շէքիպ էֆ.յէ նիշանը մէզքիւրըն մաբլագ 3իւնճի ըիւթպէսի իհտա գըլընմըշ, վէ գապուլ վէ թագըլգը խուսուսլարընա իրատէի Սէնիյէ սունուլ իթմիշ տիր.

—Պալաթաա սաքին Իտարէի Մախսուսէ աթէշճիլէրինտէն պիր չախըս՝ 8 այըգ համիլէ պուլընան զէվճէսինի էվվէլքի կէճէ պուչագ իլէ ճարալայըպ ֆիրար իթմիշ տիր. Պիչարէ գատընըն հայաթը թէհլիքէտէ իմիշ.

—Ախիրէն խասթալանմըշ ճագտըրըմըշ Պէյօղլու միւթէսարրըֆը Էմրուլլահ էֆ. հազրէթլէրի քէսպը աֆիյէթ իտէրէք էվվէլքի կիւնտէն իթիպարէն մագամը մէմուրիյէթինէ կիթմէյէ պաշլամըշ տըր.

—Ինկիլթէրա սէֆարէթինին Իսթէֆան Նամ մայէթ վաբօրընըն վէքիլ խարճը՝ կէչէն սալը աքշամը Ազապգափուսը ճիվարընտա Գալաթա ճէտիտէսինտէն կէչէր իքէն, պալըգչըլըը պիր քէյիք ըընըզը ճարփմըշ օլմաղլա, մէրգում Իսաճենին թագըլգը օ աքշամ վաբօրտա պուլընմամաղընտան Ալէման սէֆարէթինին Լէօրէլէյ նամ մայէթ վաբօրընա նագլ օլընըպ, օրատաքի թապիպ թարաֆընտան թէտավի իտիլմիշ տիր. Մէզքիւր քէյիք տուրէր պիր գաչ քէսանը տախի ըընըլմըշ տըր.

—Շու արալըգ Պէյօղլունտա պըր սըրթ՝ իճրաի սըրըգաթ իչին էէնի պիր ճօլ պուլմուշ օլտուգլարընտան, էհալինին սագընմասը իչին իլանընը միւնասիպ կէօրտիւք. Շէօյլէ քի, պու ճանիքճալար՝ մուշթէրիլէրինին պիրի՝ պիր տիւքքեանտան ալըղը մալի մէզքիւր տիւքքեանըն համմալը իլէ խանէսինէ կէօնտէրտիքտէ, համմալըն արգասը սըրա կիտիպ խանէյի էօյրէնտիքտէն, վէ համմալ կիթթիքտէն պիրազ սօնրա մէզքիւր խանէյէ ազիմէթլէ, կէօյա տիւքքեանըն ատամը իմիշ կիպի համմալըն կէթիրտիկի սալը, գըլըմըզը, վէ ճախուտ ճէչիլի բաքէթի ճանըլըշ օլտըղընը խանէնին խըզմէթքեարընա սէօյլէյէրէք բաքէթի ալարագ սավուշմագտա տըրլար.

—Տիւն ազջամ Շուէտ սէֆարէթխանէսինտէ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլընարագ, պուննա Թէրջէմանը Տիվանը Հիւմայուն Միւնիր պաշա վէ Թէրքիփէ Ճալիպ պէյէր հազըր պուլըննըշլար տըր.

—Ումում չէհպէնտէլէրին թէտգիգը հէսապաթը զըմնընտա Պապը Ալի հուգուգ միւշավիրի Նէօշէր էֆ. Սէֆիրի ածվալ միւտիրի Համտի պէյ վէ Թապիլէթ գալէմի միւտիրի Պաղտատլըեան Օհան էֆ. հազըրա թըլայա ումուրը չէհպէնտէրի խոսրէսի սէրխալիֆէսի Տաճեան Տիրան պէյտէն միւրէքքէպ գօմիսիօն տուն աքտը իճթիմա էյլէմիշ տիր.

—Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Ռուսիա պէյնինտէ ագտ օլընաճագ կէօմրիւք թարիֆասընըն միւնազիրունֆիհ գալմըշ օլան պագը նօգթալարը հագգընտա թարաֆէյն մուրախխասլարընտան միւրէքքէպ օլարագ Խարիճիյէ նէզարէթինտէ իճթիմա իթմէքտէ օլան գօմիսիօն՝ տուն տախի ագտը իճթիմա էյլէմիշ, վէ իգմալը վազիֆէ էյլէմիշ տիր. Թարաֆէյն մուրախխասլարը թարաֆընտան խըզմա օլընաճագ միւզաքէրաթ բրօթօգօլը իլէ Օսմանլը մուրախխասլարը թարաֆընտան Խարիճիյէ նէզարէթինէ թագտիմ օլընաճագ գարար մազպաթասը պիր գաչ կիւնէ գատար գալէմէ ալընաճագ տըր.

—Պէյօղլընտա պուլընան Ինկիլիզ մէքթէպլէրինին գաբաթըլմասը իչին Ալթընճը տաիրէի պէլէտիյէ թարաֆընտան Ինկիլիզ գօնսօլօսխանէսինէ իխթարաթ վուգու պուլտըղընտան սօնրա, չօճուգլարըն օգումասընտան զիյատէ սօգագլարըն բիսլիկի սըհհաթը ումումիյէյէ տահա մուզիր օլտըղընը իխթար էյլէմիշ տիր.

—Գատըքէօյինտէ քեարին պիլճիւմլէ Էրմէնի վէ Ռում մէքթէպլէրի թաթիլ իտիլմիշ տիր.

—Գասթամունի վիլայէթինտէ չիֆթճիլէր՝ խաշխաշըն գախիրէտէն տահա քեարըլը օլտըղընա ագըլլարը էրմէյիպ պունըն զըրաաթընա գօյուլմատըգլարընտան, Գասթամունի զըրաաթ օտասընըն թէքլիֆի մուճիպինճէ վիլայէթը մէզքիւրէճէ խաշխաշ էքիլմէսինին գըսմէն թահթը մէճպուրիյէթէ ալընմասը գարարկիր օլմուշ տըր.

—Տէրսիմ սանճաղընտա էշգըյայի մէշհուրէտէն Գօզ օղլու Ահմէտ իլէ Եօմէր Գուլի հասան վէ Քէրիմ օղլու Խալիլ՝ Օվաճըգ գայմագամլըղընա արզը տէխալէթլէ իսթիտայի աֆվ իթտիքլէրինտէն, իսթիտանլարընըն գապուլիլէ աֆվլարը քէնտիլէրինէ թէպլիղ իտիլմիշ տիր.

—Սուտանը իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, Տախիլիյէ նէզարէթինտէն Խարբութ վիլայէթինէ պիր թէլէկրաֆ չէքիլէրէք, վիլայէթը մէզքիւրէտէ միւճէտտէտէն աչըլան վէ իւք պահարտա աչըլմասը մուսաատէ պուլընան իպթիտայի Իսլամ մէքթէպլէրի իչին նէ միգտար Գուրանը չէրիֆէ լիւզում պուլընտըղը սուալ օլընմաղլա, կէլէն ճէվապտա էլէվմ մէվճուտ մէքթէպլէրտէքի 1500 չակիրտ իլէ իւք պահարտա աչըլաճագ մէքթէպլէրէ գայտ ու գապուլ թախմին գըլընան 10000 չակիրտին պիգուսուրէթ գըրաէթընա տաղըթըլմագ իւզրէ 5000 Գուրանը չէրիֆ պուլընտըղը պիլտիրիլմիշ տիր.

—Պիր Պէրլին կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Տէրսաատէթ Գարատաղ մասլահաթկիւզարը օլուպ ախիրէն վէֆաթ իտէն Մ. Բլամէնացըն էէրինէ չիմտիլիք տիկէր մասլահաթկիւզար թային օլընմայըպ, Էմիրկէնտէքի սաֆիրխանէտէ Գարատաղ բրէնսինին տամատը բրէնս Գարաճօրճէվիչ իգամէթ իտէճէք իմիշ. Բրէնս Գարաճօրճէվիչ՝ Տէրսաատէթէ կէլիպ մէզքիւր սաֆիրխանէտէ պիր միւտտէթ իգամէթ իթտիքտէն սօնրա, ըէսմէն Գարատաղ մասլահաթկիւզարլըղընա թային օլընմասը տախի միւհթէմէլ իմիշ.

—Մուգատտէմա Տէրսաատէթ Ամէրիքա սէֆարէթխանէսի միւսթէշարլըղը վէ մուախխարէն Լիզպօն սէֆարէթի մէմուրիյէթինի իֆա իթմիշ օլան Պարօն տը Վէզնա՝ պու քէրրէ Կրացտա վէֆաթ իթմիշ տիր.

—Ինկիլթէրա տէվլէթինին Տէրսաատէթ գօնսօլօսը Մ. Վրէնչ՝ Զանագալէտէն, վէ Ալէմանիա սէֆարէթի սըրքեաթիպի բրէնս Լիխնօվսքի էվրօբատան տուն Տէրսաատէթէ կէլմիշլէր տիր.

ԹԱՍՖԻՅԷԻ ՏՈՒՅՈՒՆ ԹԱՀՎԻԼԱԹԸ

Թասֆիյէի Տույուն գարարնամէսինին 2ինճի մատտէսի մուճիպինճէ թապ օլընան Թասֆիյէի Տույուն թահվիլաթը՝ 233,439,390 ղրշ.լըգ օլտըղը հալտէ, կէչէն Նօյէմպէր նիհայէթինէ գատար պունտան 202,674,910 ղրշ.լըգը Տէրսաատէթտէ վէ վիլայէթտա ալաճագլըլարա պիթթէվզի, գուսուր 30,764,480 ղրշ.լըգըն վէզնէի մախսուսընտա մէվճուտ պուլընտըղը, վէ թէվզի օլընան թահվիլաթտան 174,129,200 ղրշ.լըգը՝ գէքը օլընան Նօյէմպէր նիհայէթինէ գատար պօրճա մահսուպէն կէրիյէ ալընըպ ըէմպալանտըղը, վէ 28,545,710 ղրշ.լըղընըն էհալի ճէտրինտէ պուլընտըղը՝ Մալիյէ նէզարէթինտէն նէշր օլընան պիր ճէտվէլտէն անլաշըլմըշ տըր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աժանս տը Գօնսթանթինօբըլ)

Լօնտրա 1 յունվ.

Լօրտ Սալիզպէրինին խասթալըղը վախիմ տէյիլ տիր.

Պէթէրսպուրկ 1 յունվ.

Զարըն խասթա օլտուղը հագգընտա չըգան չայիալարըն ասլ ու էսասը եօգ տըր. Միւշարիլէյհին սըհհէթ ու աֆիյէթի պէրքէմալ տըր.

Վիէննա 1 յունվ.

Ինֆլուէնզա խասթալըղը սիւրաթլա ճայըլըյօր. Սըհհիյէ մէճլիսը քէպիրի՝ խասթախանէլէր Թէչխիսինէ վէ մէքթէպլէրին յունվար 7տէն էվվէլ աչըլմամասընա գարար վէրտի.

Միւնիխ 1 յունվ.

Ինֆլուէնզա խասթալըղընա մէպնի Պավիէրա սէրայընտա ըէսմը գապուլ իճրա օլունամամըշ տըր.

Պուգրէշ 1 յունվ.

Ասաքիրը մուհաֆըզատան 1557 նէֆէր՝ ինֆլուէնզա խասթալըղընա մուպթէլա օլմուշլար տըր. Ասքէրի խասթախանէտէ տախի 44 նէֆէր՝ պու խասթալըգտան աղըր սուրէթտէ ճաթմագտա տըրլար.

Թուրինօ (Իթալիատա) յուն. 1

Տօրա սէնայի ճէմիյէթի պաշգիյէ նազըրընըն պիր զեաֆէթ քէշիտէ էյլէմիշ տիր. Ճանապ զեաֆէթտէ խատիպ ագտան իտիլէն մըրաաս նազըրը մուշարիլէյհ պիր նութգ իյրատ իտուպ, պունտա մէսարիֆաթը սաքէրիյէտէն պահսլա, Իթալիա՝ հէր քէս իլէ մուսալէմէթտէ պուլընմայը վէ իսթիհսալը խութէգալլայէթ իթարքտէն սօնրա ահվալը մալիյէ վէ միւլքիյէսինին իսլահընա հաըը նէֆս էյլէմէյի արզու էյլէր իքէն, Էվրօբա ահվալինին Իթալիա իւզէրինէ թագհիգաթը լազըմէ իճրա էյլէմէքտէ պուլընմասը չայանը Թէէսսիւֆ օլտուղընը սէօյլէմիշ, վէ իլավէթէն մէզգուր օլարագ չէօյլէ տէմիշ տիր.

«Ահվալը հազըրէնին էյիլիկէ Թէպտիլ օլմասընը ճիտտէթէն արզու իթմէլիյիզ. Պու կիւն պուրատա տէվամընը արզու իտէճէյիմ պիր չէյ վար իսէ, օ տա չիմտիքի սուլհիւ էթը հալին Թագվիյէսի վէ պու սայէտէ էլէմ մէմլէքէթէ աղըր եիւքիւ այթընտա պուլընըրան վէրկիլէրին զարիֆէն խաֆիֆլէնտիրիլմէսի իմքեանընըն պուլունմասը տըր. Հիւքիւմէթ պու իմքեանընը պիր ան էվվէլ հասըլ օլմասը իչին սարֆը ղայրէթ էյլէմէ՝ վազիֆէսի ճիտտիյէսինտէն օլտըղընը սիլահին ճէհմէթլէ(?), պու վազիֆէյի իֆամալ իթմէյէ գայրէթ գարար վէրմիշ տիր.»

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կրօն. ժողով տուն Գալաթա Խորհըրդարանընտա Լուսինեան Գէր. Տ. Խորէն Սրբազանըն Ատենապետութիւնը թահթընտա ագտը իճթիմա իտէրէք, ազատէն սէքիզ ըէհպանըն հազըր պուլընմըշլար տըր.

Մէճլիսը մէզքիւր Սամաթիա Եէնի մահալլէ էհալիսինին արզուսը վէ մահալլի Թաղ. խորհուրդընըն թալէպի մուճիպինճէ Մամիկօնեան Գէր. Տ. Աբրահամ Սրբազանը մահալլը մէզքիւր քիլիսէսինէ մուվագգաթէն քարոզիչ նասպ իթմիշ տիր.

* *

Քէզալիք տունքի Կրօն. ժողով՝ Փիրղալէմեան Գէր. Տ. Ղեւոնդ վարտապէտի Գուրու չէշմէ քիլիսէսի քարոզիչլիկինտէն չըգարըպ Եէտիքուլէ(?) Ս. Եղիա վէ Ս. Աստուածածին քիլիսէլէրինէ քարոզիչ նասպ էյլէմիշ տիր.

* *

Մէզքիւր Կրօն. ժողով՝ գարը գօճա մէսէլէլէրինէ միւթէալլիգ պիր խայլի էվրագ Դատաստանական խորհուրդա հէվալէ իտուպ, Դատաս. խորհուրդ. տախի լազըմ կէլէն մուամէլէլէրի իճրա իթտիքտէն սօնրա էվրագը մէզքիւրէյի էնէ Կրօն. ժողովա իատէ ու թագտիմ իտէճէք տիր.

* *

Կէչէն կիւն եազըլտըղը իւզրէ, Սպարթա բաքալըլըընտան Արժ. Տ. Սարգիս քահանանըն մէսէլէսի թէսվիյէ էտիլմիշ օլմաղլա, տունքի Կրօն. ժողով մումայիլէյհ Տ. Սարգիս քահանայը գապահաթսըզ օլարագ մէմլէքէթինէ իատէ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր.

* *

Թալէպաթը վագըա մուճիպինճէ, Ս. Ծնունդըն սէքիզինճի կիւնիւ օլան Ուլթօրէք ճօրթուսընըն էրթէսի բազար կիւնիւ տուտիւն վէ Պատկ այինի իճրա օլընմասը՝ տունքի Կրօն. ժողովըն ճիւմլէի մուգարրէրաթընտան տըր.

* *

Մէճլիսը մէզքիւր Օրթաքէօյ միլլի մէքթէպլէրինտէ բուհանիլէր թարաֆընտան մէզհէպ տէրսի վէրիլմէսի խուսուսընտա գարիյէի մէզքիւրէ էրքէք վէ գըզ մէքթէպլէրի հոգաբարձութիւնընա թէպլիղաթ իճրասընա գարար վէրմիշ տիր.

* *

Տունքի Կրօն. ժողով՝ Իւսկիւտար Եէնի Մահալլէ Ս. Կարապետ քիլիսէսի բարագլարը թարաֆընտան թագտիմ օլընան իսթիտայը նազարը տիգգաթա ալարագ, իճրայի իյճապընը թահգիգ գարարը ալմըշ տըր.

——

Քաղ. ժողով իճթիմայ ախիրընտէ Վանօրէից խորհուրդը ինթիխապ իթմիշ օլմաղլա, իշպու Խորհուրդա Խրիմեան Ատեն. Տ. Մկրտիչ Սրբազան Արքեպիսկոպոս, Մանկունի Գէր. Տ. Վահրամ Սրբազան, Փիրղալէմեան Գէր. Տ. Ղեւոնդ վէ Տէրունեան Գէր. Տ. Մաղաքիա վարդապետլէր վէ Աղաբէկեան Մարկոս վէ Գապիկեան Վարդան էֆ.լէր ազա նասպ օլընմըշլար տըր.

* *

Մէզքիւր Քաղ. ժողով՝ տիկէր Տեսուչ խորհուրդլարըն տախի յուղթֆէն մէմուրիյէթլէրինէ տէվամ իթմէլէրինի իշար ու թամիմ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր.

——

Մէսմուաթա կէօրէ, Տեսուչ խորհուրդլար էլան թէքմիլ օլմըյարըգտան, ճաղընտա Երեսփոխանլարըն թէվզիի ատէտի (բաշխում) մուամէլէսի իճրա օլընաճագ տըր.

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾ

Լիմոնճեան Քէրովբէ էֆ.նին էսէրը գալէմի պուլընան ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾ նամ Էրմէնիճէ րօման՝ 2 ճիլտ օլարագ խիթամ պուլմուշ օլուպ, կէրէք մաթպաամըզտա վէ կէրէք Պաղչէ գափուսընտա սուճճու Պօղոս վէ Եակոբ աղալարըն տիւքքեանլարընտա վէ Աչճեան, Մարգարեան վէ Զարդարեան քիթապճը տիւքքեանլարընտա վէ սաիր քիթապճըլարտա 2 ճիլտի 15 ղր. ֆիյաթլա ֆիւրուխթ իտիլմէքտէ օլտըղը իլան օլընըր.

ՊԻՆ ՊԻՐ ԳԷՃԻՏ
ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Սթամպօլտա պէօյիւք կէօմրիւկին գարշըսընտա 21 Նումէրօտա վագը ՊԻՆ ՊԻՐ ԳԷՃԻՏ մաղազասը՝ մալլէրըն բէք չօգ չէշիտլի օլմասը վէ նէֆասէթ վէ էհվէնիյէթի նէթիճէսի օլարագ միւթէաատիտ միւշթէրիլէրի թարաֆընտան կէօրտիւկի րաղպէթտէն մէշվիգ օլընարագ Եըլ Պաշը միւնասէպէթիլէ Էվրօբատան տահա չէշիտլի էմթաայի նէֆիսէ վէ պիլխասսա հէտիյէլիք էնվայի նէֆիս վէ ուչուզ սաաթլար ճէլպ իթմիշ օլտուղընը, վէ մէշրիֆ իտէճէք զէվաթըն կէրէք մալլէրին նէֆասէթինտէն վէ ֆիաթլարըն էհվէնիյէթինտէն, վէ կէրէք իրատէ օլընաճագ հէր նէվի սուհուլէթտէն պիր գաթ տահա մէմնուն վէ խօշնուտ օլաճագլարընը իլան իտէր.

ՍԱԹԼԸՔ ԱՐՍԱ

Գատը գարիյէսինտէ Խալիտ աղա ճատտէսինտէ Մըսըրըլը օղլու արսասընըն բարչա բարչա սաթըլմասընա իպթիտար Ծահանէ չէրէֆսուտուր իթմիշ օլմաղլա, թալիպլէր՝ Գալաթատա Ալէքսիատի խանընտա Նումէրօ 25է միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընըր.

ԷՐՄԷՆԻ ԳԱԹՕԼԻՔ ՃԷՄԱԱԹԸ

ԳԱՃԸ ՄՈՒԹԱԼԷԱԹ ՏԱՀԱ

Էրմէնի Գաթօլիք ճէմաաթընըն ումուրը տախլիյէսի հագգընտա կագէթ ածըզըն չարչէնպին կիւնքի նիւս խէսինտէ խազըրըզըրզ մէգալէնին նա սըլ պիր խիւլուսը նիյէթ, վէ ամալը ինթիզամըէրվէրանէյէ մուսթէնէտ օլտըղը թագտիր խոկուոկի ճիհէթլէ, հէր թարաֆճա մէմնունիյէթլէ թէլագգը օլնտըղը՝ նազարը չիւքրան իլէ կէօրիւլմիւշ տիր.

Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին՝ թէպաասընըն մուխթէլիֆ սընըֆլարը հագգընտա իպզալ պուլըրտըղը միւսաատամ վէ ինայաթա մուգապիլ, հէր ճէմաաթըն քէնտի ումուրը տախիլիյէսինի հիւսնիւ իտարէ իտէրէք թէրագգըյաթընը թէէմին էյլէմէսի՝ մուգատտէս պիր վազիֆէի սաատագաթքեարանէ օլտըղընտան, պու պէնտէլերին թահրիրինտէն մագսէտիմիզ ժահզա պու վազիֆէնին հիւսնիւ իֆասընա էյլիմիզտէն կէլտիկի գատար պիր խըտմէթտէ պուլընմագ, վէ պու սուրէթլէ տախի իպրազը սատագաթ էյլէմէք տիր.

Էվվալը միլլիյէնին հիւսնիւ իտարէսի մատտէսինին՝ Թիւրքիամըզտա միլէլը ղայրը Միւսլիմէնին ումուրը տախիլիյէսի միյանընտա նասըլ միւհիմ պիր մէվգը թութտըղը միւհ թաճը իսպաթ տէյիլ տիր. Էվվալը միլլիյէ՝ թէքմիլ հէյէթը միլլէթին մալի տիմէք օլուպ, իտարէսինի տէրէօհտէ իթմիշ օլանլարա պիր «էմանէթ» մագամընտա թէվտի իտիլմիշ պուլընտըղընտան, անլերին իտարէսինէճ ուֆագ պիր գուսուր պիլէ վուգու պուլամասընա, վէ ճէմաաթըն պիր բարասընըն պիլէ զայ օլմամասընա ֆէվգէլատէ տիգգաթ իթմէք վէճիպ վէ վէզայիֆտէն տիր.

Իշթէ պու սէպէպլէ մէպնի տիր քի, վագթը իլէ էֆրատը միլլէթ թարաֆընտան Էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգխանէսինէ վասիյէթ իտիլմիշ օլուպ միւթթախէզ օլան ուսուլէ թէվֆիգան պիր «ուխ» իւզէրինտէ պուլունմագ իւզրէ, Պիլէզիքճի միւթէվէֆֆա Յովսէփ էֆէնտինին էօհտէսինէ ֆէրագ իթտիրիլմիշ օլան օն պէշ պին լիրա մըզտարը էմլաքտան տոլայը պու քէրրէ զուհուր իտէն տավա՝ ումումըն նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթմէքտէ, վէ պու իշտէ մաթլուպ տէրէճէտէ տիգգաթ վէ իթինա կէօսթէրիլմէմիշ օլտըղընտան տոլայը ըղհարը թէէսսիւֆ իտիլմէքտէ տիր.

Էրմէնի Գաթօլիք ճէմաաթընտա էօթէտէն պէրու բէհպանին սընֆը «ճիւմանիլէր քէնտի խէտը իտարէլէրինտէ պուլընան էմլաքը հիւսնը իտարէ իտէմէյիպ, էքսէրիա միլլէթ բարասընը զայ իտէրլէր. բուհպանիլէր իսէ՝ պիլագիս քէնտի էլլէրինտէ պուլընան էմլաքը հիւսնը իտարէ իթտիքլէրինտէն, տայմա արթըրըրլար» խօլընտա պիր թագըմ խտտասլարտա պուլընըրլար. Պիլէզիքճի Յովսէփ էֆէնտինին էօհտէսինտէ օլուպ էյհալէթիւ հազինէ զայի օլմագ թէհլիքէսինտէ պուլընան էմլաք՝ բէհպանին սընֆընըն խէտը իտարէսինտէ օլտըղընտան, զուհուր իտէն տավա իսպէրինէ, «բուհպանլա՞ր մը հիւսնը իտարէ իտիյօրլար, խօգսա ճիւմանիլէ՞ր մի» տէյի սօրմագտա աճապա հագգը օլմա՞զ մը յըզ.

Տըգգաթա շայան տըր քի, պու Պիլէզիքճի միւթէվէֆֆա Յովսէփ էֆէնտի մէսէլէսի էօյլէ պիր չօգ հիսապ վէ քիթապա թէվագգուֆ իտէր տէրին պիր մէսէլէ օլմայըպ, կէօզ էօնիւնտէ օլան վէ այլարճա աչըգտան աչըգա կէօրիւլէն պիր թէհլիքէ՝ արտ օլտըղը ճիհէթ թարաֆընտան նազարը տիգգաթա ալընմամըղընտան իլէրի կէլմիշ տիր.

Տէվլէթին էմլաք հագգընտաքի նիզամը մէյտանտա օլտըղը կիպի, Պիլէզիքճի միւթէվէֆֆա Յովսէփ էֆէնտինին խասըթալըղը տա այլարճա տէվամ իթմիշ տիր. պու զաթ՝ 8—9 այ էօյլէ պիր խասըթալըգտան խամմըշ տըր քի, սօնընտա խէլաս 1000տէ 1 խասթայա միւյէսսէր օլմազ. Շու հալտէ 15000 լիրա գատար ֆըյմէթի օլան էմլաքը մէզքիւրէնին թէհլիքէտէն գուրթարըլմասը՝ պէօյլէ պիր իզթիտարա վէ տէրին հիսապլարա միւթէվագգըֆ տէյիլ իտի. միւթէվէֆֆաի մուամէլէյհին վէֆաթընտան էվվէլ քէնտիսինէ միւրաճաաթ իթմէք վէ նէզաքէթլէ պիր սէպէպ, վէ խախօտ կէօնիւ գըրըլմամագ իչիւն պիր պէհանէ կէօսթէրէրէք, էմլաքը մէզքիւրէյի ախէր պիր զաթըն նամընա չէվիրմէք հէր թէհլիքէնին էօնիւնիւ ալըր իտի. պու գատար էմլաք իւզէրինէ չէվրիլմէսէ չայան ատտ իտիլմիշ օլան միւթէվէֆֆաի մուամիլէյհ՝ նամուսըբէրվէր պիր զաթ օլտըղընտան, հէմեն մուվաֆագաթ իտէճէքի մուհագգագ իտի. Վէ— ֆարզը մուհալ օլարագ— մուվաֆագաթ իթմէսէ պիլէ՝ հիչ տէյիլ իսէ պէօյլէ մէյտանտա օլան պիր թէհլիքէտէ միւսամէհա իտիլէրէք, մէսուլիյէթ ալթընա կիրիլմիշ օլմազ իտի.

Խուսուսա՝ ումուրը միլլիյէնին իտարէսիյլէ վազիֆէտար օլանլարըն ումուրը մէզքիւրէճէ մուլին վէ րէհպէր հիւքմինտէ օլան Նիզամնամէի միլլիի տայմա կէօզ էօնիւնտէ պուլընտըրմալարը, վէ անըն պիր հարֆընը պիլէ խաթըրտան չըգարմայարագ, հէր իշտէ ահքեամը նիզամիյէյէ թէվֆիգը հարէքէթ էյլէմէլէրի էմրինտէքի լիւզում տէրքեար օլուպ, պու թէհլիքէյի կէօրմէք իչիւն խալընըզ Նիզամնամէի մէզքիւր ահքեամընը նազարը տիգգաթա ալմագ քեաֆի իտի.

Նիզամնամէի մէզքիւրըն պու մէսէլէյէ թէալլիւգի օլան մատտէլէրինին պուրատա նագլինի միւնասիպ կէօրիւյօրըզ.

Մատտէ 3.— Էմլաքը միլլիյէ գավանինը տէվլէթը Ալիյէյէ թէվֆիգան իտարէ օլունուր.

Մատտէ 4.— Ումում ճէմաաթըն իանէսի իլէ վիւճուտա կէլմիշ, վէ խախօտ էֆրատը ճէմաաթ թարաֆընտան թէպէրրիւքէն ճէմաաթա վէ Բաթրիգխանէյէ իճտա օլընմըշ օլան պիլճիւմլէ էմլաք վէ էմվալ իտարէսի միւնֆէրիտէն պիր չախսա իհալէ գըլընմըշ օլսա պիլէ էմվալը ճէմաաթտան մաատուտ տըր.

Մատտէ 5.— Էրպապը խայրաթ թարաֆընտան խաըըլան էպնիյէ վէ վուգու պուլան հէր նէվի հիպէ վէ վասիյէթ վէ իանէ՝ ահկեամըն նիյէթ վէ մագսատը վէ չէրաիթը մէվզուասը խարիճինտէ իսթիմալ օլընամազ.

Մատտէ 6.— Կէրէք ճէմաաթճա իանէի ումումիյէ, վէ կէրէք հէր հանկը սընըֆտան օլուր իսէ օլսուն էֆրատտան պիրինին իանէսի իլէ վիւճուտէ կէթիրիլէն քիլիսէ վէ գըպրիսթան վէ խասթախանէ վէ հէր նէվի մէքթէպ վէ վասիյէթլէր վէ սաիր պու միսիլլու ճէմաաթըն մէնֆաաթը ումումիյէսինէ թէալլիւգի օլան մէվատտ ճէմաաթըն թէֆթիշինէ թապի օլուպ, իշպու թէֆթիշ սէլահիյէթի Նիզամնամէճէ թէշքիլ օլունան հէյէթլէր վասըթասըյլա մատտէի սապըգա ահքեամը վէ զիքր օլընան հէյէթլէրտէն հէր պիրինին մէմուրիյէթ վէ վէզայիֆի տախիլինտէ իճրա օլընըր.»

Նիզամնամէի միլլինին պու մատտէլէրի նազարը տիգգաթա ալընընճա, իշպու էմլաք մէսէլէսի հագգընտա տէնիլէճէք չէյլէր բէք քեսիր տիր.

Էզճիւմլէ իւչիւնճիւ մատտէտէ «էմլաքը միլլիյէ՝ գավանինը տէվլէթը Ալիյէյէ թէվֆիգան իտարէ օլունըր» տէնիլմիշ օլուպ, տէվլէթին էմլաք հագգընտաքի գավանինի իսէ՝ նիւզլէրճէ սէնէտէն պէրու միւհասէպ պուլընտըղը, վէ օգումագ խազմագ պիլէնլէր տէյիլ, հաթթա էվտէ օթուրան վէ օգումագ խազմագտան պիլմէյէնլէր պիլէ իլմըթյարէ գատարընտա պիլէ պիլտիքլէրի ճիհէթլէ, էկեր գավանինը մէզքիւրէ պիր ազ տիւշիւնիւլմիւշ օլսա իտի, չիմտի պէօյլէ պիր տավայա մէյտան գալմազ իտի. Պէօյլէ պիր ատտ խասթալընմասը իւզէրինէ անընա մուգայէսէ օլան էմլաքըն ատաքի կէօրիւլմէսի՝ Նիշէ տէֆֆալիմալարտա զուհուր իտէճէք ճիւճապը հէմեն իճրա իտիլմէքտէ, վէ համլիա պու պապտէ իհմալտա պուլընմագ վազիֆէսինի— պիր ազ էվվէլ տէտտիկիմիզ կիպի— իսթիւրէ գատըրլար իւթգա իթմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, Պիլէզիքճի Յովսէփ էֆէնտինին 9 մահ իմթիտատ իտէն խասթալըգը էսնասընտա վազիֆէտար վէ մէսուլ օլանլարըն պէօյլէ պիր միւսամէհատա պուլընտըգլարընտան տոլայը, տօզլուսը նէ՞ գատար թէաճճիւպ իտիլսէ ազ տըր.

Խանամ վէ սաիրէնին՝ անլէրի վէրէնլէրին մագսէտ վէ չէրաիթի խիլաֆընտա իսթիմալ օլընմամասը՝ ախիրէն կիւճ հալ թանզիմ իտիլմիշ օլան Նիզամնամէնին ահքեամընտան օլուպ, պէօյլէ միլլէթ էմվալի օլան էմլաքըն զայըը իսէ՝ խայրաթ սահիպլէրինին մագսէտ վէ չէրաիթինէ թէվֆիգը հարէքէթ իթմէք տիմէք օլամայաճագընտան, պու մէսէլէտէ մատտի մէսուլիյէթտէն մաատա, պիր տէ նա՞ըըլ պէօյլէ պիր մանէվի մէսուլիյէթ օլտըղը՝ տուն պիրէթ ֆէքքիւրլէ անլաչըլապիլիր.

Էյհասըլ՝ էմվալ վէ էմլաքը միլլիյէ վէլէվ իտարէսի միւնֆէրիտէն պիր չախսա թէրք իտիլմիշ օլսա պիլէ՝ էմվալը ճէմաաթտան օլտըղը՝ նիզամնամէնին պէյինճի մատտէսինտէ, վէ պունլարըն ճիւմլէսինին տէ ճէմաաթըն թէֆթիշի օլան Միւթէպէրան մէճլիսի թօպյանըզ պու թէֆթիշ վազիֆէսինի իֆա իթմիկինտէ՝ հէյէթը րուհանիյէնին նէ՞ ճէվապ վէրէճէկի սիւալա շայան տըր.

Ճէնապը հագգ՝ էօմր ու չէվքէթ Տահանէլէրինի միւզտատ պույուրսըն, Բատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին նիզամ ու գավանինինտէ հէր չէյ կիւզէլճէ կէօսթէրիլմիշ օլուպ, անըն ահքեամը թէմամըյլա ինֆազ օլընտըղը հալտէ՝ պու խօյտա միւշքիւլաթա մահէլլ գալմայաճաղը աչըքեար տըր.

Զաթէն պու միւթալէամըզ՝ Պիլէզիքճի մէսէլէսինտէն զիյատէ՝ բուհը մատտէյէ աիտ օլուպ, ասըլ արզումըզ՝ Նիզամնամէ ահքեամընըն թէմամիւ իճրասընտան իպարէթ տըր. զիրա անըն իճրաի թէմամի ահքեամը՝ ճիւմլէ իչիւն էօհտէի ուպուտիյէթ թէրէթթիւպ իտէն մուգատտէս պիր վազիֆէ հիւքմինտէ տիր.

* *

Բիւչատը միւթէսավվէր օլան Էրմէնի—Գաթօլիք զիւքիւր մէքթէպինտէն տէ պահս իթմէք իսթէր իտիք. Յագաթ մէքթէպը մէզքիւր իտարէսինէ ատտ օլան թախսիսաթ հէնիւզ Բաթրիգխանէտէ գարարլաշտըրըլմատըղը, վէ ախիրէն Բաթրիգխանէտէ վուգու պուլան ֆէվգէլատէ պիր հայըըլաթըն չախսա՞ մը խօգսա Բաթրիգխանէյէ՞ մի աիտ օլաճաղը մէսէլէսի տէ հէնուզ պիր նէթիճէյէ միւնճէրը օլմատըղը ճիհէթլէ, պու մէսէլէտէն պահս իթմէքտէն չիմտիլիք սարֆը նազար իտէյօրըզ.

Մէզքիւր ֆէվգէլատէ հաըըլաթ չիմտիլիք 1300 լիրա թախմին օլընըյօր.

ԷՍԿԻ ԷՊԷԼԷՐԻՄԻԶԻՆ ԳԻՐ ՄԷՀԱՐԷԹԻ

Գու սէրլէվհա իլէ տիւնքի Թ. Հաքիգաթտա օգունմըշ տըր.

Գուչ պօզան տէնիլէն խասթալըղըն հալէա չօճուգլար իչիւն միւտհիշ խասթալըգլարտան օլտըղընը հէքիմլէր միւթթէֆիգ էն պէյան իթմէքտէ օլուպ, պունըն թէտավիսի խուսուսընտա հէքիմլէրին հէնուզ պիր գարարը գաթի պուլունամատըղը միւնքինիւսէմմիզին մէվատտը ֆէննիյէ գըսմընտա պունա տաիր միւնտէրիճ օլան մէգալէտէն տախի անլաչըլմագտա տըր.

Հալպու քի, ֆըզըրա մէզքիւրէյի օգուլան պազը զէվաթըն մաթպաածըզա խապէր վէրտիքլէրինէ կէօրէ, պիր թագըմ էսկի էպէլէրճէ չօճուգլարա մախսուս օլան պու խասթալըգ վէ անըն սուրէթը թէտավիսի մալիւմ վէ մաարուֆ օլուպ, Պէյօղլու թարաֆլարընտա պու պիլկիճ գօճագարըլարտան պիր թագըմը՝ գուչ պօզանա թութուլան բէք չօգ չօճուգլարը քէնտի էսկի ուսուլլէրինճէ պիթթէտավի էօլիւմտէն գուրթարմըշլար իմիշ.

Խօրլէն մարիֆէ կէօրէ, ուսթա էպէլէր՝ պու իլլէթէ տուչար օլան չօճուգլար իւզէրինտէ ամէլիյաթըն նէ զէման իճրա օլընմասը լազըմ կէլէճէյինի պիլէրէք թամամ օ տագիգանըն հուլուլինտէ բարմագլարընը չօճուգըն պօղազընա սօգուպ, իլլէթը մէզքիւրէ միգրօպլարը էրզըլը օլան ինճէ սէրիլէրի տէֆ իլէ չօճուգլարը գուրթարմագտա իմիշլէր.

Պիզ պիր նէվ ամէլիյաթը ճէրրահիյէ տիմէք օլան չու ամէլիյաթտան իւմթիյար էպէլէրիմիզին թէհլիքէսիզճէ իսթիհսալը մուվաֆֆագիյէթէ տայմա մուվաֆֆագ օլուպ օլամայաճագլարընը քէստիրէմէզ իսէք տէ, 25—26 սաչլարընտա պուլընան պաչ մաքինաճըմըզ Նըգօլի էֆ. տախի կէչէն հաֆթա պու խասթալըղա կիրիֆթար օլարագ, պիր գօճա գարըըն չու խօլտագի ամէլիյաթըյլա գուրթուլմուշ օլտըղընը սէրխա թըր իտինէճ, պունա տաիր մաթպաամըզա վէրիլէն խապէրլէրտէ էհէմմիյէթլի պիր բըզգ կէօրմիւչիւզ տիր.

Արապլար նէզտինտէ «քի» ամէլիյաթը թէտավիքեարանէսինին թէպգըզը իչիւն Արապիսթան թարաֆլարընտա պիր հէյէթը թըպպիյէ կէօնտէրիլմիշ պուլընան Մէքթէպը Թըպպիյէմիզ՝ չարէի թէտավիսի հէնուզ Եվրօպաճա տախի տէրտէսթը թէհարրի պուլընան պու իլլէթին թէտավիսինտէ իզթիտարլարը զանն օլընան գօճա գարըըլարտան մաղլիւմաթ ըէյֆիյէթէ կէրիշսէ, ումարըզ քի սէմէրէլի պիր նէթիճէ հուսուլէ կէլէպիլիր. Օ խօլտա պիր փարալի սահիհէ կէօրիւլմէյէճէք օլուր իսէ, չայէտ գօճա գարըլարըն իճրա էյլէտիքլէրի ամէլիյաթտա խանչէրէյի պիքիւլլիյէ պօղմագ կիպի թէհլիքէլէր մէվհուտ օլուպ տա հէյէթը Թըպպիյէմիզ պու թէհլիքէլէրի պէրթարաֆ էյլէր իսէ, օ տա պիր պէօյլէ ֆայտէ ատտ օլունուր. զիրա թէտավիի մէզքիւրտէ ֆայտէ վար ըմըշ տէյու օլուր օլմազ պիլիր պիլմէզ գօճա գարըլարա գօյաճագ օլան բէք չօգ էվլատ սահիպլէրինին ֆախտէ ումտըգլարը խէրտէն տահա պէօյլիւք մազարըաթ կէօրէպիլմէլէրի տէ ճիւմլէի միւլահազաթտան տըր.

ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԱՆԿ, ԿՈՒԻՐ ԵՒ ԻՆՖԼՈՒԷՆՑԱ

Ամէն օր գրեթէ լրագրաց մէջ տանկ, կուիր և ինֆլուէնցա բառերը կը լսենք. Գիտենք թէ՝ ինչ է տանկը, բայց չենք գիտեր թէ՝ ինչ տեսակ հիւանդութիւններ են կուիրը և ինֆլուէնցան. Կ'երեւի թէ՝ տանկը Պօլսէն դուրս ելնելէն վերջ, անունը փոխած կը շրջի Եւրոպիոյ մէջ. Բժշկական, գիտական, քաղաքական թերթերը ո՛րչափ խօսեցան կուիրի և ինֆլուէնցայի վրայ. Գաղղիայէն, Գերմանիայէն կուիրի ձայն կուգայ, իսկ Ռուսիայէն ինֆլուէնցայի ձայն կը լսենք. Արդեօք տարբեր հիւանդութիւննե՞ր են, եթէ ոչ մեր ամենուս ծանօթ տանկն է որ տարբեր ծածկանուանց ներքեւ կը շրջի ամեն ուրեք. Այս վերջինը ամենէն աւելի հաւանական կը թուի մեզ.

Մի քանի շաբաթներէ ի վեր Ռուսիոյ մէջ կուիրը կը շարունակէ, հիւանդաց թիւը վաթսուն հազարի կը մերձենայ. Եթէ հաւատանք թերթակցաց ոմանց, այնպէս կը կարծուի թէ՝ հարիւր հազար անձինք ենթարկուած են կուիրի. Որքան չափազանց, որքան անստոյգ լինի այս թուահամարը, դարձեալ հիւանդաց գումարը աւելի պիտի լինի, որովհետեւ Ալիտակ ծովէն սկսեալ մինչեւ Պալթիկի եզերքը կը տարածուի կուիրը. Բարեբաղդաբար չատ թեթեւ հիւանդութիւն մ'է, այցելութիւնը երբեք վտանգաւոր չէ. միայն սովորական այցելութեանց նման չնորհալի ձեւեր չունի, կուգայ, քիչ մը կը նեղէ և կը մեկնի. Այսպէս է իր արդի այցելութեանց վիճակը.

Ռուսիայէն դուրս, Վիէննայի, Պերլինի, Շուէտի, Փարիզու մէջ ալ կուիր կայ. Արուեստահանդէսի ուրախութիւններէն վերջ կարգը եկած է կուիրի նեղութեանց. Փարիզու բժիշկները կը հաստատեն թէ՝ ինֆլուէնցան հին կուիր կոչուած հիւանդութիւնն է կատարելագործեալ ժամանակակից գիտութեան չնորհիւ. Բայց չատ կը տարբերի անկէց. ինֆլուէնցան իւր հետ կը բերէ երիկամանց անհանգստութիւններ, ստամոքսի ցաւեր, գլխու նեղութիւններ, մարմնոյ ամեն մասանց տկարութիւններ. Ինֆլուէնցան Ռուսիոյ մէջ ծնաւ. Հաղորդակցութեանց միջոցաւ անցաւ ի Գաղղիա. Փարիզ լաւ ընդունելութիւն մ'ըրաւ նմա, իբր սովորական

277

ԳԸՋԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

[illegible]

ԳԶԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Ժագ.—Սիզ օլմագըզըն օ կիտէր, էրթէսի կիւնիւ բուսուլանըզ էլինիզտէ օլտուղը հալտէ Թուրա միւվասէլէթ իթտիկինիզտէ, օրատաքի տէմիր եօլ անպարընա կիտիպ չանթայը իսթէրսինիզ . . .

Ըընէ.—Էյ վալիտէմ պէնտէն այըըլտըգտան սօնըրա նէ՞ խաբաճաղըմ.

Ժագ.—Կիտէր սթասիօն գազինօսընտա պէքլէրսինիզ, արապա իլէ պիրինի կէօնտէրիր սիզի ալտըրըրըմ.

Ըընէ.—Գու արապա պէնի նէ՞րէյէ կէօթիւրէճէք.

Ժագ.—Գրէթէյլտէքի խանէմէ կէօթիւրէճէք, պէն օրատա Մարթըն խանըմտա սիզի պէքլէյէճէյիմ. պիր սաաթ օրատա վագթ կէչիրէճէքսինիզ, պատէհու կէլտիկինիզ արապա իլէ խինէ Բարիզէ ավտէթ իտէճէքսինիզ . . . կէճէ սթասիօն գուրպինտէ պիր օթէլտէ գալըրսընըզ . . . սապահ իկի թրէնէ բաքիպ օլուրսընըզ, ումարըմ քի մէմնուն վէ մէսրուր օլարագ խօլա չըգարսընըզ.

Ըընէ.—Ա՜հ, տօգթօր, սէվկիլիւ տօգթօր, էլմաս կիպի պիր ատամսընըզ . . . պունը նէ գատար տէսէմ ազ տըր.—տիյէրէք, քէմալը չէվգ ու մուհապպէթլէ սախթէ տօգթօր Թօմբսընըն էլլէրինի խէնիտէն սըգմագտա օլմաղլա, մէրգում տօգթօր կիւլիւմսէյէրէք ճէվապէն,

—Պէն ատէթա սիզին տօսթունըզ օլտուղըմը սիզէ իսպաթ իթմէկէ չալըշըյօրըմ . . . Գունա հիչ լիւզում կէօզ տըր . . . —տէտի.

Ըընէ.—Քիլիսէ գարուլարը գարանաճագ . . . տիշարը չըգալըմ.

Ժագ.—Գիր չէյ տահա սէօյլէյիմ. . . Իկիմի պէչ պին ֆրանգընըզը ալտըղընըզտա նէ՞ խարմագ նիյէթինտէսինիզ, նէ՞ կօլ թութաճագսընըզ.

Ըընէ.—Գունա տաիր հէնուզ պիր գարար վէրմէմիշիմ տիր . . . Թուրտա պապամ պիր գարար վէրիրպ սիզէ խազաճաղըմ . . .

Ժագ.—Իհմալ իթմէյիպ խազընըզ.

Ըընէ.—Պէն իհմալ իթմէյիպ խազարըմ. սիզ տէ գօնթ տը Թօնէրիէօնին գօնաղընտա վուգու պուլան սըրգաթ մատտէսիյլէ ուչաղը Ժէրօմ Վիլարըն մուհաքէմէսի նէ սուրէթ քէսպ իտէր իսէ պանա պիլտիրէսինիզ. Էկէր գօնթըն վասիյէթնամէսի պուլունուրսա էլէ կէչէրէք, վասիյէթ օլընան մէպլաղ գուրթուլըր իսէ, պէնիմ կէլիպ իսպաթը վիւճուտ իթմէքլիկիմ լազըմ կէլիր . . .

Ժագ.—Միւթէվէֆֆա գօնթըն գըզըյլա պէրապէր այնը կիւնտէ տիւնեայա կէլէն ալթը նէֆէր չօճուգլարա վէրիլէն միրասը պէրապէր ալմագա ուհուլմայաճագըընըզ, տէյի՞լ մի.

Ըընէ.—Շիւպհէ՞ մի վար.

Ժագ.—Մէզքիւր միրասը էլէ էթթէ քէմալը տիգգաթլա չանթաընըզա հըֆզ իտէճէքսինիզ, տէյի՞լ մի.

Ըընէ.—Օնա չօգ տիգգաթ իտէճէյիմ . . . Գու միրասը չօճուգըզըմտան պէրու պէօյլէ միւսէտ տայմա իւզէրիմտէ թաշըըմագ իսթէրիմ.

Ժագ.—Հագգընըզ վար. գայպ իթմէմէք իչիւն պունտան ալէա չարէ եօգ տըր. Ալլահա ըսմարլատըգ, սէվկիլիւ էվլատըմ, խարըն ազչամ ինչալլահ խինէ կէօրիւչիրիզ.

Ժագ իլէ Ըընէ՝ Սէն-Սիւլբիս քիլիսէսինտէն տիշարը չըգտըլար վէ թէքրար էլէչտիքտէն սօնըրա էքթիկլէրինտէն այրըլտըլար.

Ըընէ՝ վալիտէսինին իգամէթկեահընա կիտէրէք քէնտի քէնտինէ.— Հայտէ պագալըմ, Մարթըն պիր կիւն պէնի սէվմէյէնի իւմիտ իտուպ ինեէյէճէկիմ պիլէրէք խօլա չըգաճագըմ. Ալլահ Ալլահ, տօգթօր բէք էլմաս կիպի պիր ատամ տըր.
—տիյօր իտի.

Ժագ իսէ մէրգում տիլիգանըլընըն հիչ պիր չէյտէն չիւպհէլէնմէտիկինտէն քէնտի բէք գիյմաթ սէվինէրէք ալէմէթը մէսըրրէթ օլմագ իւզրէ սիւրթիւչտիրմէքտէ վէ քէնտի քէնտինէ.— Ըըրըն ազչամ հաւա օլանագ տըր . . . —տիմէքտէ իտի.

Շիմտի պիզ Ըէյմօն Ֆրօմանթալըն նազարը քէլամ իտէրէք, պազարըմ օ կիւնիւ նէ՞ իշ կէօրմիւչ տիր.

Ըէյմօն Ֆրօմանթալ՝ օղլունա պիր թէլէկրաֆ չէքիտէ իտէրէք, սէրիան վէ նակէհան եօլա չըգմասը իճապ իթտիկինի պիլտիրտիքտէն սօնըրա, ալտըղը էմր մուճիպինճէ զավալլը նէզարէթի տաիրէսինէ ալմըշթը, զավալլը ըէիսինին օտասընտա մուամիլէհէ պուլունմըշ իտի.

Գու իքի զաթ՝ օրատա, Տիւվէրնուա իլէ Վիրժինինին վէֆաթընը միւպէյյին ժուրնալլարը սուրէթը ճիտտիյէտէ թէտգիգ իթմիշլէր իտի.

Թէտգիգաթը մէզքիւրէ խիթամ պուլտըգտա, զավալլը ըէիսի՝ պու իքի կէնճլէրին իգամէթկեահընտա կիտիպ ճէրաի թէհարրիյաթ օլունմասը ֆայտէտէն խալի օլմայաճաղընը պէյան իթմիշ օլմաղլա,

Ըէյմօն.—Էֆէնտի, պէն էվվէլա Տիւվէրնուանըն ապարթըմանընը կէօրմէք իսթէրիմ.—տէտիքտէ,

Զավալլը ըէիսի.—Իչթէ.—տիյէրէք, իքի Ըէյմօն Ֆրօմանթալա վէրտի.

Ըէյմօն՝ իքի ալըպ թէֆթիշ ու թէտգիգ իթտիքտէն սօնըրա.—Գու պիր պաղ իքի տիր . . . պիր եօլլար օլմալը տըր . . . պազընըզ էճմիէք հալգալարընտան պէրնէմշ էքլէրի . . .

Զավալլը ըէիսի.—Պէն տէ էօյլէ զանն իտէրիմ, լաքին պունտան՝ պէօյլէ պիր նէթիճէ չըգարըլամազ . . .

Ըէյմօն.—Պէն տէ էօյլէ տէրիմ, լաքին պիր վագթը միւնասիպտէ պու իք պիր աչիլը ու էմարէ օլապիլիր.

Զավալլը ըէիսի.—Մէմուլ իտէ՞րմիսինիզ . . .

Ըէյմօն.—Էվվէթ, զաննըմճա միւմքին տէյիլ իսէ պիլէ միւհթէմիլ տիր . . . Գինաէն ալէյհ, պու իքի լուլթֆէն պանա թէվտի իթմէնիզի րիճա իտէրիմ . . .

Զավալլը ըէիսի.—Ալընըզ. Լաքին գօրգարըմ քի գում իւզէրինտէ պինա խարարսընըզ . . . հէր պաղ իքիլէրի տէ պիր տիր . . . այնը սուրէթտէ իմալ օլունուրլար . . .

Ըէյմօն.—Մուայէնէ իթմէլի տիր . . . էվվէլա պագալըմ Ամէտէ Տիւվէրնուանըն իգամէթկեահընտան նէ՞ մալիւմաթ ալըզ իտէպիլէճէյիզ . . . Էօլտիւյիւնտէն պիր կիւն ազտէմ պիրիքտէ իչկի իչմիչ օլտուղը արգատաչը՝ էրթէսի կիւնիւ վուգու պուլաճագ պիր քէօյ թէֆէրրիւճինտէն պահս իթմիչ տիր . . . Գու իք պիր գօնագ ախըրընտան չըգմա պիր իքէ պէնզէմիյօր . . . Պէլքի քէօյ թարաֆընտա պիր իզ պուլուրըզ . . .

(Տէվամը)

հիւրասիրութեամբն որով միշտ կը պատուէ օտար այցելուները. Գիտականք, բժշկական ժողովները նիստեր կազմեցին անոր գալուստին վրայ խօսելու, մտածելու համար. բազմաթիւ անձնաւորութիւններ իրենց տունը զայն հրաւիրեցին և անոր պատճառաւ չը կրցան դուրս ելնել իրենց բնակարաններէն. Ֆլօքէ իսկ, կըսէ երգիծաբան գրիչ մը, որ այնքան չը սիրէր Ռուսական արտադրութիւններն, Նախագահական Թիկնաթոռէն իջած ժամանակ Քըլօզըւէի դառնալով, քթին տակէն մըմռջեր է. «կեցցէ՛ էնֆլուէնցան, պարո՛ն»։

1889 ի այս Նոր հիւանդութիւնը ժամանակաւոր հանգամանքներ ունի որոց վրայ պէտք խօսիլ. Կռիբը, իւր տարափոխիկ ձեւոյն Ներքև, այնպիսի հիւանդութիւն մ'է որ չը Նմանիր երբեք այն սովորական հարբուխներուն որք ամէն երկրի մէջ կրնան պատահիլ ցրտին ազդեցութեամբը. Ե՛, է սաստիկ հարբուխի ենթարկուինք, ջերմ ունենանք, երբեմն դողդողանք, կ'ըսենք թէ՛ կռիբ եղած ենք. Այս պարզ կռիբ մ'է, խոկ այն կռիբն, ճշմարիտն որ կը տեսնուի Եւրոպայիս մէջ, բոլորովին կը տարբերի այդ սարսռումներէն, ջերմէն, հարբուխէն, թոքատապէն որք ամէն ձմեռ կայ ցելին մեզ Նորանոր երեւոյթներով, ընթացքով և արդիւնքներով. Այս տարբերութեանց, զանազանութեանց պատճառաւ հիւանդութեան անունն ևս ստացած է տարբեր Նոյնանշաններ, փոքրիկ ժանտախտ, տարափոխիկ հարբուխ, տարափոխիկ դոնչէր, հարբխային ջերմ, կոնբէր, կոնոռ, ***, դեռ ի՞նչ գիտեմ, ռուսական հիւանդութիւն, ռուսական հարբուխ, որովհետեւ այս երկրին մէջ ամենէն աւելի կը լինի. Վերջապէս էնֆլուէնցա որ հին անուն մ'է, հիւքսամ այդ անունը տուած է նմա։

Կռիբը կը Նմանի դոնչէրի մը. առաջին աւուրց մէջ, հիւանդը կզգայ մկանային տկարութիւն մը, ծայրայեղ թուլութիւն մը, միշտ Ննջելու փափաք մը. այս վիճակին վրայ՝ աւելցուցէք Նաեւ սարսուռներ, սաստիկ գլխու ցաւ մը, անդամոց տկարացում որու կը յաջորդեն չնչառական ճանապարհաց բորբոքումներն, քթային հարբուխն, ձայնի փոխխուութիւնն և գժուարին հազն. Ա ւասիկ երեւոյթներու երկար շղթայ մը. Մի քանի օրէն վերջ, հիւանդին վիճակը կը բարւոքի և ամեն ինչ անյայտ կը լինի, բայց տկարութեան փոքր հետք մը կը թողու միշտ։

Այս է ահա կռիբին սովորական ձեւը, բարեբաղդաբար, որովհետեւ երբեմն վտանգաւոր երեւոյթներ կընծայէ. 1837ին, Տուպլինի մէջ, 1830ին Փարիզու մէջ բաւական ներգործութիւններ տուած է բնակչաց, ծերունիք, ներքին հիւանդութեամբ տառապողք, վատառողջք կռիբէ շատ կըՆեղուին. Կռիբը իւր տեսակ ազդեցութիւններն երբեմն ջղային դրութեան, և երբեմն չնչառական և մարսողական գործարանաց վրայ ի գործ կը դնէ. 1830ին Փարիզու մէջ, 1775ին Վիէննայի մէջ կռիբը ուղեղային տագնապներ, փոխումներ յառաջ բերած է։

Փարիզու մէջ այսօր տարբեր ձեւերով, տարբեր երեւոյթներով կը շրջի սովորական վիճակէն դուրս, գիշերօթիկ վարժարանաց մէջ տարբեր վիճակ մ'առած է. ամենէն աւելի կըՆմանի այն տարափոխիկ հիւանդութեանց որք թեթեւ են և շատ անգամներ կը պատահին տաք երկիրներու մէջ. ***ի հետևանքութիւններ ունի։

Տանկը մեզ ծանօթ է. ամրան և գարնան մէջ վայելեցինք այդ հիւրը որ երկար ժամանակէ հետէ Պոլիս եկած չէր. Կռիբին յատկութիւններն ունէր, երկրորդ կամ երրորդ օրը, հիւանդին մարմինը կը ծածկուէր կարմիր սպիներով և թեթեւ բորբոքումներ կը կրէր. Բարեբաղդաբար կարճատեւ էր. Տանկը արդեօ՞ք կռիբին մէկ ժամանակոր տեսակն է. Արդեօ՞ք իրարմէ բոլորովին տարբեր հիւանդութիւններ են սոքա. Այս խնդիր մ'է....

Կարեւոր կէտ մը կայ, պէտք է գիտնալ թէ՝ կռիբը տարափոխիկ հիւանդութի՞ւն մ'է թէ ո՛չ. Տարափոխիկ բառը կուզենք իւր ընդարձակ Նշանակութեամբը գործածել. տարափոխիկ ո՛չ թէ անհատէ առանձին փոխանցմամբ այլ հեռաւոր երկիրներու, քաղաքներու մէջ օդին միջնորդութեամբ. Այս խնդրոյն վրայ երկար վիճաբանութիւններ եղած են. Հաստատուած է թէ՝ կռիբն ալ ունի իւր միքրոպն և կը փոխանցի մթնոլորտական օդին միջոցաւ. բայց կը տարբերի ըստ կլիմայից, օդին զանազան վիճակաց, տեղեաց և այլն. Կռիբն քմահաճոյք Ներ ունեցող հիւանդութիւն մ'է. ամէն ուրեք կրնայ ծագիլ, Ովկիանոսին վրեյ թափառող Նաւաստին, օդին մէջ սլացող թռչունը, սենեակին անկիւնը պառկող կատուն կռիբ կրնան ըլլալ. Կռիբի ենթարկուողի մը սենեակը գնացէք, սենեկին օդը շնչեցէք, հիւանդին մօտեցէք, կռիբը կրնայ ձեզ անցնիլ. աւելի վտանգաւոր է բորոտի մը կամ ժանտախ-

տաւորի մը ձեռքերն բռնել քան կռիբով տառապողի մը հետ ձեռաց ողջոյն մը փոխանակել։

Որո՞նք են կռիբի դէմ ի գործ դըրուած միջոցներն. Կը ճանչնանք այդ միջոցներն. Ձմրան եղանակին մէջ ինչ առողջապահական խրատներ որ տրուի ձեզ, ի գործ դրէք զայնս և վստահ եղէք թէ չը պիտի ենթարկուիք կռիբի. Երբ ձմեռը մտենայ, երբ կլիմաները և եղանակները փոխուին, հարբուխէ երկնչող մարդիկ, փափուկ կոկորդ և կուրծք ունեցողք երբ զգուշանան հիւսիսային հովէն, ձիւնաբեր փոթորկէն, հեղեղանման անձրեւէն, իրենց անձը պահպանեն օդին զանազան վիճակաց դէմ, չեն ենթարկուիր կռիբի. Բայց ամենապարզ կանոններուն երբեմն և գրեթէ միշտ ուշադրութիւն չենք ընծայեր, և կռիբը առանց դժուարութեան կը մտենայ մեզ. Այն ատեն բժշկին պատուէրներուն պէտք է անսալ. հիւանդութեան առաջին երեւոյթները, թեթեւ սարսուռներն, գլխու անհանգստութիւնն, փողացաւը երբ տեղի ունենան, բժիշկը պիտի պատուիրէ օրուան իւրաքանչիւր ժամերուն մէջ, կամ երկու ժամուան մէջ մի անգամ օշարակ մը (***), Այսպէս միքրոպներն սպաննած կը լինինք, բայց հիւանդութենէն վերջ, զօրացուցիչ դեղեր, զգուշական խըՆամքներ անհրաժեշտ են թոյլ չը տալու որ ուրիշ հիւանդութեանց միքրոպներ օգուտ քաղեն կռիբին պատճառած վաղանցուկ տկարութենէն։

Ու՞սկից կուգայ կռիբն. Ու՞ր կերթայ. Ու՞ր է իւր օրրանն. Դժուարին է առ այժմ պատասխանել սոյն հարցմանց. Կռիբի Նման առաջին տարափոխիկ հիւանդութիւններն արեւելեան երկրաց մէջ երեւան ելած են. Արեւելքէն կը կարծուի թէ Եւրոպայի և Ամերիկայի մէջ անցած են... դեռ մի քանի օր առաջ լսեցինք թէ՝ էնֆլուէնցան յաջողեր է Ովկիանոսներէն անդին անցնիլ և մտնել Ամերիկեան քաղաքաց մէջ.1780ին Սայեան հրատարակեց տարափոխիկ հիւանդութեանց պատմական ցուցակն, այսինքն կռիբի ընթացքը 1510-1780 տարիներուն մէջ. 1730ի, 1733ի այն մեծ համաճարակներէն վերջ որք համայն Եւրոպայի մէջ տարածուեցան, եկան այլ համաճարակներ որոց ամենուն ընթացքը հիւսիսէն դէպ ի հարաւ և արեւելքէն դէպ յարեւմուտս էր. Բայց այս աշխարհագրական ուղղութիւնը բացարձակ չէ երբեք. Հաւանական է թէ՝ ամենէն առաջ հիւսիսային երկիրներն ենթարկուած են հիւանդութեան։

Դարուս մէջ, համաճարակներուն թիւը բազմացած է. Ամենէն նշանաւորն 1837ի համաճարակն էր որ համայն Եւրոպայի վրայ տարածուեցաւ. Ռուսիոյ մէջ ևս տեղի ունեցաւ 1837, 1840, 1873 թուականաց մէջ.

Արդի հիւանդութիւնն, ինչպէս կը տեսնենք, հիւանդաց թուոյն տեսակէտով ժամանակոր հանգամանք մը չունի բնաւ. Իւր ընթացքը, իւր տարածումը չեն տարբերիր Նախորդ համաճարակներէն. Բարեդաղդաբար հիւանդութիւնը այս անգամ թեթեւ է և կը յուսանք թէ՝ ձմրան սաստիկ հովերն բարուքեն զայն. Սպասե՛նք որ 1889ի հետ հիւանդութիւնն մեկնի առանց զոհ մը տանելու. 1889ի հետ եկաւ. 1889ի հետ պէտք է զըկել զայն.

Մ. Գ. ՄՕՁԵԱՆ

ԹԵՒՋԻՀԱԹ

Շէհրըզօր պիտայէթ մաշքեմէսի միւտտաիի ումումի մուավինլիկի՝ Երթօղրուլ պիտայէթ մահքեմէսի միւտտաիի ումումի մուավինի Ապտիւլ Րահման էֆ.յէ,

Երթօղրուլ պիտայէթ մահքեմէսի միւտտաիի ումումի մուավինլիկի՝ Շէհրըզօր պիտայէթ մահքեմէսի միւտտաիի ումումի մուավինի Ապտիւլ Րահման Նաչիտ էֆ.յէ,

Թէքիրտաղ Նահիյէսի՝ Քէնկըրը Նահիյէ էսպագ Մէհմէտ Սապիթ էֆ.յէ,

Հալէպ վիլայէթինտէ Անթաքիա գազասը Նահիյէսի՝ համ իւլ էք բատ Նահիյէ սապըգ Մէհմէտ Րէֆիգ էֆէնտիյէ,

Իզմիր վիլայէթինտէ Պայէնտըր գազասը Նահիյէսի՝ Բայաս Նահիյէ էսպագ հիւսէյին Նազիմ էֆ. յէ,

Էրզրում վիլայէթինտէ Թօրթում գազասը Նահիյէսի՝ Սէվէրէք Նահիյէ էսպագ Մէհմէտ Թահիր էֆ.յէ,

Տէօրտինճիւ (Էրզինկեան) Օրտու հիւմայունա մէմուր էրքեանը հարպիյէ պինպաշըլարընտան Սալիհ պէյէ գայմագամլըգ րիւթպէսի թէվճիհ պույրուլմըշ տըր.

Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսի րէիսի Մ. Օպարէնին քէրիմէսի Մատմազէլ Ֆրանսուազ Օպարէ յէ 3իւնճիւ Շէֆագաթ,

Անիւէր Օրիանթալ Նամ Ֆրանսըզ ճա սընաւէնին մուհարրիրի Մ. Ջէրվաթիյէ 4իւնճիւ րիւթպէ Մէճիտի Նիշանը իհսան պույրուլմըշ տըր.

ԻԼԱՆ

Սապըգ Մոնսուըն սահիպը իմթիյազը Այվազեան էֆէնտի, Գալաթասա Բէնճէնգին բագըրընտա իբրի խանընտա պիր մաղազա քիրա ըլյա նէֆիս զէյթին եաղը, վէ յէ զիգ չարապ, վէ մաստիգա վէ էն ալէա ճինստէն տէ սապուն, վէ քէ զալիք էնվաի նէֆիս գօնսէրվալար, վէ համիմա Ժօրժ Սալօմօն գօնեագը տախի կէթիրիթմէքտէ պուլընտուզըն տան, մէմուն օլմալարընը արզու իտէն զաթլարըն թէչրիֆլէրի իխթար վէ տավէթ օլունուր.

Գօղչա ատասընտան պիր սէնէլիք տէն իւրմի սէնէլիկէ գատար էսկի չարապլար իլէ, Գըպըրըզըն տախի Գումանտարիա թէսմիյէ օլընան շարապլարը պուլընտուրըլընտան, չիւզուլը պուլընան զաթլարըն մալիւմաթը օլմագ իւզրէ իլան օլունուր.

5—1

ՄԱՅԻՍ ԳՕԼՕՆԵԱԼԻՆԱՐԻՆ [illegible]

[illegible]

ԱՐՏԱՐՕԼՍԱ ՔԻՕՐՏԻԿ ՊԱՇԸՆՏԱ

[illegible]

ՐԷԺԻ ՇԻՐՔԷԹԻ

Բուրսֆէրտան կէլէն իլան.

Մէմալիքը Օսմանիյէ Միւչթերէք իւլ Մէնֆաա Թիւթիւն Րէժի շիրքէթի հիսսէտարանը՝ մէճլիսը իտարէնին բարօրթօսընը իսթիմա իթմէք, վէ

1.—1889 սէնէսի ալաֆր. մարտ 12տէ (եանի Րումի փետրվար 28տէ) խիթամ պուլան սէնէնին հիսապաթը վէ պիլանչօսընը լէտէլհաճէ թաստիգ վէ գապուլ իթմէք,

2.—Սէնէի միրգումէնին հիսսէտարանա թէվզի օլընաճագ թէմէթթիւսինի թային էյլէմէք,

3.—Վէ միւտտէթը մէմուրիյէթլէրի խիթամ պուլան մէճլիսը իտարէ ազալարընըն եերինէ ախէրլէրինի ինթիխապ իթմէք իւզրէ 1890 սէնէսի յանվարըն 4/16ընճը բէնճշէնպէհ կիւնիւ էօյլէտէն սոնրա ալաֆր. սաաթ $1\frac{1}{2}$ տա Գալաթա սարա Թիճարէթ խանընտա չիրքէթին մէրքէզ իտարէխանէսինտէ մէճլիսը ումումի ազտ իթմէյէ տավէթ օլունըրլար.

Լաագալլ 30 հիսսէյէ մալիք օլան վէ պու հիսսէլէրի ալաֆր. 1890 յունվար 4է (եանի Րումի 1889 գէկտեմբեր 23է գատար աթիտէքի մահալլէրէ թէսլիմ իտէն հիսսէտարլար՝ մէճլիսը ումումիտէ հազըր պուլընմագ հագգին հայիզ տիր.

Տէբօզիտոյ մերքեզը իտարէյէ,
Պէրլինտէ պանքէր Մ. Ս. Պլէյխրօտըր,
Լոնտրատա Բրոգմորթօն սօգագընտա 26 Նումրօտա քէաին Պանգը Օսմանի աճէնթէլխանէսինէ,
Բարիզտէ Մէյէրպէր սօգագընտա Պանգը Օսմանի աճէնթէլխանէսինէ,
Վիէննատա Գրէտիթ Անշթալտ պանգասընա.

Հէր հիսսէ թէսլիմ իտէնէ պիր մագպուզ սէնէտի իթա օլընըր, պու սէնէտ մէճլիսը ումումի իչիւն տուխուլիյէ պիլէթի եերինի թութաճագ տըր.

Մէճլիստէ հազըր օլան ազանըն էքսէրիյէթը արասըյլա գարարլար վէրիլէճէք տիր.

Հէր պիր հիսսէտար՝ գաչ տէֆա 30 հիսսէյէ մալիք իսէ, օ գատար րէյէ հաքգը օլաճագ, վէ Փագաթ հիչ պիր քիմսէ՝ եալընըզ քէնտի նամընա 10տան, վէ հէմ քէնտի վէ հէմ միւվէքքիլի նամընա 20տէն զիյատէ րէյէ հագգը օլմայաճագ տըր.

3—3

AU PANTHEON

ԳԱԼՖՕՐՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Գալաթա Սէրայընըն թա պէօյիւք գարուսը գարշըսընտա Ն. 206.

Գալֆօրուլօ պիրատէրլէր էֆէնտիլէր՝ պու քէրրէ Բարիզտէն գատըն գօսթիւմլէրի իչիւն էնվաի եէնի մօտա վէ զայէթ կիւզէլ իբէքլի վէ եունլը գումաշլար, իբէքլի փասօնէլէր, մունթազամ մաթլասէլէր, մանթօլըգ եէնի չէչիտ չուհալար, վէ սաիր էնվաի նէֆիս վէ միւքէլլէֆ էմթաաի վաֆիրէ ախզ վէ գապուլ իթմիչ օլտուգլարընը էհալիյէ իլան իթմէքլէ միւֆթէխիր տիրլէր.

Գալֆօրուլօ մաղազասը՝ չօգտան պէրու մալիւմ վէ մաարուֆ օլուպ, էհալինին էմնիյէթին ճէլպ իթմիչ, վէ մալլարընըն նէֆասէթ ու միւքէմմէլիյէթի էհալի թարաֆընտան հիւսնիւ թագտիր օլունմըշ տըր. Գալֆօրուլօ պիրատէրլէր պունտան պէօյլէ մալլարընըն էյի վէ սէչկին վէ զայէթ ուճուզ օլմասըյլա պէրապէր ֆիյաթը տախի ուճուզ օլմասընը արզու իթտիքլէրինտէն, պիլճիմլէ էմթաա իչիւն միւմքին օլան էն էհվէն ֆիյաթլարը թային իթմիշլէր տիր.

(15)

ԿՕՐՏՕՆ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ

ՎԷՊ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

—Բայց մենամարտութիւն մը անպատճառ մահ չենթադրեր.

—Սակայն Մըլթըր Պէյթ հաստատած է որ մենամարտութեան գըլխաւոր պայմանն էր մահը. և այս պայմանն առաջարկողը Նոյն իսկ հրամանատարը ինքն էր։

—Բայց ասոնցմէ ի՞նչ կը հետեւի, պարո՛ն Նախագահ.

—Այն կը հետեւի թէ՝ արդէն կը խոստովանիք հրամանատար Կորտոնը Մըլթըր Պէյթի դէմ մահացու մենամարտութեան մը գրգռած ըլլալնիդ. և որովհետեւ հրամանատարը չէր մեռած այդ ցաւալի մենամարտութեան մէջ, ուստի զանի բոլորովին անյայտ ընելու համար առեւանգեցիք, որպէս զի ձեր սիրային հակառակորդը մէջ տեղէն վերնայ.

—Բայց ես բոլորովին անմեղ եմ այդ առեւանգութեան խնդրոյն մէջ.

—Լա՛ւ. սակայն այսօրուան վկայութիւննե՞րն ինչ ընենք, որոց բոլորն ալ ձեզի դէմ են.

—Այնպէս կրնան կարծուիլ, բայց հաստատ չեն. և դատարանը չի կրնար այս տեսակ անորոշ և կասկածելի վկայութիւններով անմեղ մը դատապարտել.

—Ձեր անմեղութիւնը հաստատելու համար զօրաւոր փաստ մ'ունի՞ք.

—Ամենէն զօրաւոր փաստս այն է որ՝ 500 Անգլիական ոսկի պարգեւ կը խոստանամ հրամանատարը գտնողին կամ գտնողներուն.

—Այդ բաւծնիդ բաւական զօրաւոր փաստ մը չէ, Մըլթըր Հէնրի Ֆայրպրանտ. 1,120,000 ոսկիի հարստութիւն ունեցող մէկը իւր սիրային արկածին մէջ յաջողութիւն մը գտնելու և իւր օձիքը Արդարութեան ձեռքէն ազատելու յոյսով, կրնայ 500 կամ 1000 ոսկին զոհել. Հիմայ մեզի ըսէք որ ինչո՞ւ համար սովորական ժամանակէն ուշ գացիք օրիորդ Մաթիլտի հացկերոյթին. մինչդեռ մեր առած տեղեկութիւնք կը հաստատեն թէ բաւական ժամանակ առաջ մեկներ էք ձեր տունէն, և գրեթէ ժամ մը վերջը վերադարձեր էք ձեր քոյրը միատեղ առնելու և օրիորդ Մաթիլտի տունը երթալու համար. և հրամանատար Կորտոնի առեւանգութեան դէպքն ալ ճիշդ առանձին դուրս ելած ատեննուդ պատահեր է. ասոր ի՞նչ ըսելիք ունիք.

—Վրաս Նեղութիւն մը եկած ըլլալով, քրոջս հետ միատեղ հացկերոյթի երթալէ առաջ քիչ մը առանձին պտըտիլ ուզած էի.

—Ո՞ր կողմերը.

—Սթրանտի կողմերը.

—Մէկը կրնա՞ք ցուցնել որ այն տեղուանքը ձեզի հանդիպած կամ տեսած ըլլայ.

—Ո՛չ. գիշերը մութ էր. ինձ ծանօթ մէկուն չպատահեցայ կամ այնպիսի մէկը չտեսայ.

—Ուրիշ կերպով մը կրնա՞ք հաստատել թէ ծանուցեալ ժամանակին յիրաւի Սթրանտի կողմերը գացած էիք.

—Դժբախտաբար չեմ կրնար, պարո՛ն Նախագահ. կարելի է որ ուրիշներ զիս այն կողմերը տեսած ըլլան. բայց ես շատ մտազբաղ էի.

—Քար Սթէյըրնի կողմերը ամենեւին չգացի՞ք.

—Ո՛չ այն գիշերը.

—Ուրիշ ատեն ե՞րբ գացիք այն կողմերը.

—Գրեթէ ամիս մ'առաջ.

—Կայարանապետը կը ճանչէ՞ք.

—Ո՛չ.

—Բայց իրեն վկայութիւնը իմացաք, ճիշդ ձեզի Նմանող անձ մը՝ 100 ոսկի գրաւ թողլով կառք մը ձեռք ձգած էր.

—Բայց ինքը կըսէ թէ ապահով չէ տեսած անձը ես ըլլալուս. Նոյնը կը կրկնեն միւս վկաներն ալ. զիս ազատ թողէք, պարո՛ն Նախագահ. ոճրագործը ես չեմ, թէպէտև պէտք է խոստովանիմ որ լսուած վկայութիւններ ինձ Նպաստաւոր չեն, դարձեալ կը կրկնեմ որ ձեր փնտռած անձը ես չեմ. և կարելի է որ բուն եղեռնագործը հիմայ այս սրահիս մէջ Ներկայ կը գտնուի. զանի փնտռեցէք գտէք, կորսնցնելու ժամանակ չունիք. և ինչպէս որ խոստացած եմ, հրամանատար Կորտոնը գտնողին կամ գտնողներուն 500 Անգլիական ոսկի պարգեւ տալու պատրաստ կը գտնուիմ.

Դատաւորք խորհրդակցութեան սենեակը քաշուելով, կէս ժամ վերջը վերադարձան, և հետեւեալ վճիռը արձակուեցաւ.

«Նկատելով որ Հէնրի Ֆայրպրանտի դէմ, հրամանատար Կորտոնի «առեւանգման մասին եղած վկայութիւնք բաւական չեն զինքը դատապարտելու.

«Նկատելով որ իւր վրայ եղած ամբաստանութիւնը բաւական զօրաւոր հիմեր ունի.

«Նկատելով որ Հէնրի Ֆայրպրանտ, հրամանատարին առեւանգման «միջոցին ուր տեղ գտնուած ըլլալուն գոհացուցիչ բացատրութիւն մը «չէ կրցած տալ.

«Ժողովս միաձայն հաւանութեամբ վճռած է որ Հէնրի Ֆայրպրանտ «5000 Անգլիական ոսկի գրաւ տալով առժամապէս ազատ արձակուի.

«Հէնրի Ֆայրպրանտ, Արդարութեան գործոց գիւրութիւն մը տալու համար, պէտք եղած ատեն Իշխանութեան Ներկայութեանը պիտի կոչուի.

«Նմանապէս, հրամանատար Կորտոնը գտնողին կամ գտնողներուն 500 Անգլիական ոսկի պարգեւ տալու խոստումն ալ իբրեւ պարտաւորիչ վճարք, արձանագրուած է.»

Ճիշդ այս միջոցին, Պատերազմական գործոց պաշտօնական ծանօթ սպայն ոտքի ելնելով, «պարո՛ն Նախագահ» ըսաւ, «500 Անգլիական ոսկի պարգեւ ևս Պատերազմական պաշտօնատունը կը խոստանայ. կաղաչեմ արձանագրել տուէք. ահա այս կերպով հրամանատար Կորտոնը գտնողին կամ գտնողներուն խոստացուած պարգեւը, ճիշդ 1000 Անգլիական ոսկւոյ գումարին բարձրացած կըլլայ».

Տերունին Նիկօ նոյն օրը, Պատերազմական գործոց պաշտօնէին Ներկայացաւ, բայց մէջերնին ինչ խօսուեցաւ չենք գիտեր.

Միայն թէ բոզներ կային որ Արեւելքցի Կոյսին սպասաւորը էր.

Պատերազմական Պաշտօնատունը Ներկայացած ատեն ինչ ընդունելութիւն որ գտած էր, անսահման կերպիւ աւելի փառօք մեկնած էր անկից, և Նոյն իսկ Պաշտօնեայն, մինչեւ սրահին դուռը ընկերացած էր անոր, և ասիկայ այնպիսի պատիւ մ'էր որ շատ քիչերու կը տրուէր.

Նիկօ, Պատերազմական Գործոց Պաշտօնատունէն մեկնելէն ետեւ ուղղակի Ոստիկանութեան Պաշտօնատունը գացած էր.

Հոն ալ մի և Նոյն բարձր պատիւները չնայլուած էին իրեն, և Պատերազմական Նախարարին ուղղակի յանձնարարութեանց վրայ, հրամանատար Կորտոնը գտնելու սահմանուած գաղտնի պաշտօնակալք, ինչպէս Նաև արդէն մեզի ծանօթ պարոն Սմիթ, ծերունի սպասաւորին հրամանին ենթարկուած էին.

(Շարունակելի)

Հրատարակուեցաւ.

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՕՐԱՑՈՅՑ

1890

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ
(Առամեան)

Ներկայ տարւոյ ընդարձակ Օրացոյցը նախադոյն է եւ կը բաղկանայ 356 երեսէ:

Գին 3 Ղրուշ

ԻՍՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իլան.

Իշպու քեանունը էվվէլին 25ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ եօրթու օյմազ միւնասէպէթիյլէ սաաթ 2յի 45 տագիգա կէչէրէք Գէօյիւք Աղասան, վէ 10ը 45 տագիգա կէչէրէք քէօբրիւտէն իճրա օլընան սէֆէրլէր՝ էէվմը մէզքիւրտէ իճրա օլընմայաճաղը իլան օլընըր.

20 քեան. էվվէլ 305

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 2 յունվ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	097-5/16
Օսմ. էսհամը աչըլըտը	-
» » գարանտը	17-3/8
» » Սէրի Ա	57-1/2
» » » Գ	22-1/4
» » » Տ	17-1/2
Օթօման 1871	95-
Օսմանլը Պանգասը	11-3/8
Րուսիա իսթիգրազը	102-3/4
Մըսըր տուր. մութթահըտէ	92-7/8
» իմթիյազը	103-1/8
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	83-
Բօյիւտ իսթիգրազը	-
Մաճարիստ. էսհամը 1877	-
Գումպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-50

Բարիզ 2 յունվ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	87-87 1/2
» » 4 1/2 %	106-25
Սէնէ Օսմ. էսհամը աչըլըտը	17-52 1/2
» » » գարանտը	17-62 1/2
Մէզգուրէ	
Սէրի Գ.	22 60
» Տ.	17 75
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	74-50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	515
» Պանգասը	531 37 1/2
Գրէտի Լիօնէ	690-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1322 50
Ֆօնթուար տ'էսգօնթ	645-
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2318 75
Րուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա էսհամը	95-40
Մըսըր Ֆօնտ. մութթահըտէ	469-37 1/2
Եունան 5 % 1879	478 75
Գումպիօ 3 այ վատէ	25-26

Վիէննա 2 յունվ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	118 20
Րումէլի շըմէնտըֆէրի ֆր.	37-60
Օսմանլը Րէժի ագսիօնը	116-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գար.	19-01
» » » էն եւքսէք	19-04 1/2
» » » էն աշաղը	19-03
Գօն սապահ աչըլըտը գ. ք.	19-10 1/2
Իսթիգրազը տախվիլի տիւն գար.	45-12
» » » էն եւքսէք	45-12
» » » էն աշաղը գ. ք.	45-12
» » » աչըլըտը	45 11
Մըսըր մութթահըտէ գար.	-
Գօն սապահ աչըլըտը	-
Սէրի Ա.	37-
» Գ.	22-
» Տ.	19-10 1/2
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	74-75
Աղչէ ֆաիզի	8-
Րէբօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	10-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	8-21
Սթամպօլ պանգասը	7-07
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-13
Թրամվայ	4-62 1/2

ԱԼԹԸՆԼԱՐԸՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-10
Մէթալիք »	100-
Պէշլիք »	103-10
Ալթըլըգ »	103-10
Ինկիլիզ լիրասը	110-20
Ֆրանսըզ ալթունը	87-28
Բօլ	90-25
Գրէմից ալթունը	51-10
Գարպօն գայմէսի	08-45

ԹԱՍՖԻՅԷ ԳԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	08-30
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	07-30
10000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 27)

Կիւրկէն աղաճընտան մամուլ մասուրա
25000 ատէտ
պէհէրի 20 բարա.
Գամպէլ խիւլասասը
1000 քիլօ
պէհէրի 11 ղրշ.
Թուլթգալ
2000 քիլօ
պէհէրի 6 ղրշ. 9 բարա.
Եասը Ըավէճ թիժուրը
2875 քիլօ
պէհէրի 2 ղրշ. 25 բարա.
Եուվարլագ թէլ տէմէթ թիժուրը
9865 քիլօ
պէհէրի 2 ղրշ. 15 բարա.
Թիժուր սաճ
130 տէմէթ
պէհէր քիլօսը 2 ղրշ. 15 բարա.
Շարտօն
25000 ատէտ
պէհէրի 6 բարա
Եուն քիլիմ
5000 ատէտ
պէհէրի 23 ղրշ.
Թիժուր բէրչին չիվիսի
130 քիլօ
պէհէրի 6 ղրշ. 15 բարա.

Ֆապրիգաի հիւմայունիւր իլէ Էլպիսէ վէ Սարաճխանէ անպարընա միւպայաա օլունաճագ պալատէ մուբագգամ էշեա քեանունը էվվէլին եիրմի պէշինճի կիւնիւնէ գատար միւնագասալարը իճրա օլունարագ գարարը գաթ'իլէրի վէրիլէճէյինտէն, իթպա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

20 քեանունը էվվէլ 1889 3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 28)

Էտիրնէտէ թէսլիմ օլունմագ վէ եէրլի իմալի վաքէթա վէ քէօսէլէտէն մամուլ օլմագ իւզրէ միւպայաա օլունաճագ տէօրթ պին չիֆթ սիւվարի վէ պէշ պին չիֆթ բիյատէ ճիզմէլէրի իլէ պէշ պին տէօրթ եիւզ գըյըի ամիգ եէրլի իմալի համտէ քէարի քէօսէլէ իլէ եէտի պին իքի եիւզ գըյըի ամիգ եէրլի իմալի վաքէթանըն քեանունը էվվէլին եիրմի իքինճի կիւնիւ գարարը գաթ'իլէրի վէրիլէճէյինտէն, իթպա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

20 քեանունը էվվէլ 1889 3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 29)

Միւպայաա օլունաճագ օթուզ պէշ պին քիլը ճէտիտ պուղտայըն իշպու քեանունը էվվէլին եիրմի իւչիւնճիւ կիւնիւ պիլմիւնագասա գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի վէ էրթէսի կիւնիւ թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէմինաթը գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ իթպաընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

21 քեանունը էվվէլ 1889 3—1

Շուրաի—Պահրիյէ ճանիպը ալիսինտէն.

Թէրսանէի Ամիրէ իչին միւպայաասը տէրտէսթը մինագասա օլան պէզիր վէ նէֆթ եաղլարըյլա իւչ գալէմ պօյանըն իշպու քեանունը էվվէլին եիրմի իւչիւնճիւ ճումա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլիպ եիրմի պէշինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ օնա գատար եիւզտէ պէշ թէնզիլէ պըրագըլմըշ օլտըղընտան. օլ վէճհիլէ թալիպ օլանլարըն էյյամը մէզքիւրէտէ Շուրաի Պահրիյէյէ կէլմէլէրի իլան օլընըր.

21 քեանունը էվվէլ 305

Պուլղար տաղը մատէնինին 305 սէնէսի հասըլաթընտան օլարագ մէվճուտ պուլընան պիր թագըմ 53709 տիրհէմը ճէտիտ 466 քիւսուր սիմը խալիս իլէ 239 տիրհէմը ճէտիտ 774 քիւսուր ալթունըն միւզայէտէսի պիլ իճրա սէնէի հալիյէ չէհրը քեանունը էվվէլինին 26ճը սալը կիւնիւ սաաթ 9½ րատտէլէրինտէ գարար տատէսի քէչիտէ օլընմագ վէ 24 սաաթ զարֆընտա 100տէ 3 զամմ գապուլ օլընըպ անտէն սօնղրա զամմ գապուլ օլընմամագ վէ թէգարրուր իտէճէկի էսմանը հէման վէ նագտէն վէ տէֆաթէն վէ լիրաի Օսմանի 100 ղըշ.ա օլարագ Օրման վէ Մէատին խազինէսի ումումիյէսի վէզնէսինէ թէսլիմ գըլընմագ իւզրէ մէվգըի միւզայէտէյէ վազ օլընտըղընտան, թալիպ օլանլարըն՝ տէբօզիթօլարըյլա Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսի տաիրէսինէ խաւարէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընըր.

20 քեան. էվվէլ 305

ԻԼԱՆ

Գատը գարիյէսինտէ իսկէլէ պաշընտա պէօյիւք ֆուրունտա մուգիմ միւֆլիս Կարապետ Կիւլպիւկեան գիմէթինտէ ալաճաղը օլանլարըն Գանուննամէի Թիճարէթին 199 վէ 200ինճի մատտէսի աhքեամընա թէվֆիգէն թարիխը իլանտան իթիպարէն 20 կիւն զարֆընտա ալաճագլարընըն պիր գըթա միւֆրէտաթ տէֆթէրի իլէ սէնէտաթ վէ թէմէսսիւգլէրինի պիզզաթ վէ եա պիլվէքեալէ մահքէմէի Թիճարէթ իֆլաս տաասընա թագտիմ, վէ մաթլուպաթըն թահգիգի զըմընտա մահքէմէի թիճարէթ մէզքիւրէնին իֆլասա մախսուս օտասընա իշպու քեանունը սանինին 15ինտէն իթիպարէն օն էտտիսինէ տէկին սաաթ 6տան 9ա գատար թէսվիյէսինէ միւպատէրէթ օլընաճաղը վէ միւտտէթը մէզքիւրէ էնսասընտա իսպաթը վիւճուտ իթմէյէնլէր հաքգընտա գանունը մէզքիւրըն 210ընճը մատտէսի աhքեամընըն մէվգիի իճրայէ գօնուլաճաղը իլան օլունուր.

Ժիւժ Գօմիսէր
Նուրէտտին Հէյտէր

ԻԼԱՆ

Գալաթատա Գարաքէօյտէ հէյվաճըլար սօգաղընտա 12 նումէրօլու տիւքքեանտա մուգիմ թաճիր խուրտավաճը Նիսիմ Քարայինին 304 սէնէսի քեանունը էվվէլինտէն իթիպարէն իֆլասընա վէ մէսալիհը իֆլասիյէսինին նէզարէթի վէ րույէթ վէ թէսվիյէսի զըմընտա Թիճարէթ Պահրիյէ մահքէմէսի ազասընտան ֆազիլէթլու Նուրէտտին հէյտէր պէյին ժիւժ գօմիսէր վէ տավա վէքիլլէրինտէն Միսաք Նարլեանըն մուվագգաթ սէնտիք թայինինէ վէ միւֆլիսը մէրգումըն մազաղա վէ տիւքքեանընըն թէժհիրի իլէ պէրապէր խանէսինտէ քէնտիսինէ վէ ֆամիլյասընա էլզէմ օլան էշեանըն թէֆրիգի իլէ քէնտիլէրինէ պու պապտա իճրայէ մէյզուրը թարաֆընտան թաշթիր? թէֆթիշ իթտիրիլմէսինէ վէ պու պապտագի գարարընըն իլանընա իգթիզայէ կէօրէ թաշրաթա? քէրքէսէ գարար վէրիլմիշ օլտուղը իլան օլընըր.

Ժիւժ գօմիսէր
Նուրէտտին Հէյտէր

Ֆի 21 քեան. էվվէլ սէնէ 1305

92 ատէտ ալթուն իւզէրինէ մաա նու սըրըա եւզիւք.
Թախմինէն 2 գրամ էլմաս թաշ.
» 5 պուղտայ »
» 6 ֆասէթա »
2 ատէտ մարքիզ եւզիւք.
Տիկէր 2 ատէտ մարքիզ եւզիւք.
Թախմինէն 24 գրամ եագուդ.
4 ատէտ թէք թաշ գաֆէսլի էլմաս եւզիւք.
1 ատէտ թէք թաշըլ ալաֆրանկա եւզիւք.
2 ատէտ էլմաս եւզիւք.
Սարգըլթմա խուրտավաթ.
6 ատէտ սըրըա եւզիւք.
17 » վէրքէթա »
22 » » »
22 » եւզիւք սաաթլէրի.
9 » անթիգա իլէ գանթաշը Րում եւզիւքլի.
5 ատէտ գազմա վէրքէթա Րում եւզիւքլի.
9 չիֆթ քիւբէ.
Զօճուգ քիւբէլէրի.
Թախմինէն 2980 տիրհէմ միւխթէլիֆ ճինս մէրճան.

Պէրպէր Մանուկըն մէճնունէ գըզը Մաքրուհինին զէվճի Զարչուի Քէպիրտէ մէրճանճը Գէօրգ վէ լէտը Խաչատուր զիմմէթինտէ միւթէրաքիմ նաֆագատան տօլայը պա իլամը չէրի ալաճաղը օլան մէպալիղը մալիւմէնին թէէմինը իսթիֆասը զըմընտա մէտեունը մումաիլէյհին քէնտի մալը օլուպ, տայինը մէրգումըն թալէպ վէ իսթիտասը իւզէրինէ թահթը հաճզէ ալընան վէ պալատտէ ճինս վէ ատէտի կէօսթէրիլէն 20 գալէմ էշեա՝ իշպու թարիխը իլանտէն իթիպարէն 3 կիւն սօնղրա, եանի իշպու քեանունը էվվէլին 25ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 5տէ Զարչուի Քէպիրտէ Գույումճըլար իչինտէ պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթ օլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն եէվմ վէ սաաթը մէզքիւրտէ մահալլը մէզքիւրէ միւրաճաաթ իթմէլէրի Տէրսաատէթ իլամաթը չէրիյէ իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր.

21 քեանունը էվվէլ 305

Տէրսաատէթտէ չարշուի քէպիրտէ Իմամէլի խանընտա 11 նումէրօլը օտատա չուհա թիճճարընտան Անճէլօ է Վիգթօր վէ գումբանեասընըն իֆլասընա ֆի 10 ճէմազիւլ էվվէլ 307 վէ 21 քեանունը էվվէլ 305 թարիխինտէ իֆլասընա մահքէմէի Թիճարէթտէն հիւքմ օլընարագ, խուսուսաթը իֆլասիյէլէրինին րույէթ վէ թէսվիյէսի զըմընտա մահքէմէի մէզքիւրէ ֆախրի ազասընտան իզգէթլու Մօիզ Լէվի էֆ. իլէ մահքէմէ զապթ քեաթիպլէրինտէն Ֆախրի պէյ մուվագգաթ սէնտիգ նասպ ու թային գըլընմըշ օլտուղընտան, միւֆլիս գումպանեանըն մէզքիւր գիմէթինտէ ալաճաղը օլանլարըն Գանուննամէի Թիճարէթին 170ինճի մատտէսի մուճիպինճէ մումաիլէյհ սէնտիգլէրին իյֆայի վազիֆէլէրինէ տաիր թանզիմ իտէճէքլէրի բարօրթօ գրաաթ օլընմըգտան սօնրա տաիմի սէնտիգլէրին ինթիխապը վէ թայինի հագգընտա իսթիշարէ օլընմագ իւզրէ իշպու 1305 սէնէսի քեանունը սանինին 4ինճի բէնճշէնպէ կիւնիւ սաաթ 7տէ մահքէմէի մէզքիւրէյէ կէլմէլէրի իլան օլընըր.

Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէն իթա գըլընմագտա օլան պիլ ումում մաաշաթը զաթիյէնին 306 վէ 7 սէնէլէրինէ մահսուսպէն ահաալէ եէտտիլէրինէ վէրիլմէք իւզրէ մէվճուտ նիւմունէլէրինէ թէվֆիգէն 6800 ատէտ գուբօնը սէրկինին թապը լազըմ կէլտիկինտէն, վէ պունլարըն հիրը թէսլիմինտէ էսմանը մէճիտի 19 ղըշ. հիսապըյլա իֆա օլընաճաղընտան, թապընա թալիպ օլանլարըն՝ բազար էրթէսի վէ չարշէնպէ կիւնլէրի իճրա օլընաճագ միւնագասաաին պու յէնմագ իւզրէ մէճլիսթ Մալիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի, վէ մէզքիւր սէրկիլէրին սէնէի հալիյէ քեանունը սանինին 1ինճի կիւնիւ սաաթ 10տա գարար տատէսի չէքիլէճէկի կիւրի, անտէն 48 սաաթ զարֆընտա եանի մէզքիւր քեանունը սանինին 3ինճի չարշէնպէ կիւնիւ քէզալիք սաաթ 10տա իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղը ճիհէթլէ, մէզքիւր 48 սաաթ զարֆընտա 100տէ 5 թէնզիլաթ գապուլ օլընըպ անտէն սօնրա հէր նէ մըգտար օլուր իսէ օլսուն վուգուու պուլաճագ թէնզիլաթըն գապուլ օլընմայաճաղը իլան օլընըր.

19 քեան. էվվէլ 305 3—3

Թօբխանէ վէ եա Պարութխանէի Ամիրէլէր իլէ Գըրգ Աղաճ ֆիշէնկխանէսի վէ Պահըր Սիյահ պօղազը խաթիհքեամլարը էպնիյէլէրի լազըմ մէսի իչին պիր սէնէլի քեօմիւրէ զարֆընտա լիւզումի օլաճագ խալիս վէ սաֆի չալը քիրէճինտէն Թօբխանէյէ թէսլիմ գըլընաճաղըն պէհէր գանթարը ամիգի 4 ղըշ. 15, վէ Պարութխանէյէ թէսլիմ գըլընաճաղըն պէհէր գանթարը ամիգի 4 ղըշ. 35, վէ Գըրգ Աղաճ ֆիշէնքխանէսինէ թէսլիմ գըլընաճաղըն քէզալիք հէր պիր գանթարը ամիգի 4 ղըշ. 20, վէ Պահըր Սիյահ պօղազը խաթիհքեամաթը էպնիյէլէրինէ թէսլիմ գըլընաճաղըն գանթարը տախի 4 ղշ. 10 բարատա թալիպի իւզէրինտէ թէգարրուր էյլէտիկինտէն, վէ չէհրը ճարիի մայընըն 22ինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ իհալէսի իճրա գըլընաճաղընտան, ֆիյաթը մէզքիւրէնին թէնզիլինի թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզպուրէ գատար թէնզիլաթլարընը իֆա էյլէմէք իւզրէ Թօբխանէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլընըր.

19 քեան. էվվէլ 305 3—2

Թօբխանէի Ամիրէ անպարլարընտա մէվճուտ օլուպ մէվգըի միւզայէտէյէ գօնուլտուղը կէչէնլէրտէ իլան օլընան գըրմըզը վէ բիխմէ վէ էճնասը նուհաս, թալաշ վէ բիրինճ խուրտասը վէ բիխթէ նուհաս վէ գուրշուն ճիրուհը վէ սարը թէնէքէտէն բիւքիւլ խուրտասը վէ էմայի էշեանըն էսմանընտան նըսֆը նագտ օլմագ վէ նըսֆը տիկէրինէ Թօբխանէ նամըն մէսմէմուր սուրէթ վէ սէրկի գապուլ գըլընմագ իւզրէ միւզայէտէսինէ տէվամ խըլմէքտէ պուլընտուղը վէ կէլէճէք չէհրը քեանունը սանինին 2ինճի սալը կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլիպ, չէհրը մէզպուրուն 8ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ տախի 100տէ 5 զամմը գապուլ օլընմագ շարթ ճիհէթլէ, իճթիրասընը թալիպ օլանլարըն զամմլարընը իֆա էթմէք իւզրէ իշպու թարիխինտէն իթիպարէն նիհայէթը գարարա գատար հէր կիւն Թօբխանէի Ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

19 քեաննունը էվվէլ 305 3—2

ՔԱՐԹ ՏԸ ՎԻԶԻԹ

Ալա քարթօն իլէ լաթիֆ սուրէթտէ հէր լիսանտան օլարագ օն տագիգէ զարֆընտա թապ ու թէսլիմ օլունուր։

Ֆի, 100 ատէտի 10 ղրշ.

Արզու իտէն զէվաթըն, Ստամպօլտա Յակոբեան խանընտա Արամեան մաթպաասընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Թէքրար իլան իլէ Թադվիրը մուամէլաթ օլընմայա գատար, եանի նագտ իլէ ֆիրուխթ օլընմագ գալտըղը վազ գըլընմայա տէկին եալընըզ մահլուլաթը վագֆիյէ հիսաբտարանընըն հաալէ նիզամ պիլա միւզայէտէ թէֆվիզ իտէճէքլէրի հիսսէլի սէֆինէլէրին նըսֆը մէճիտի 19 ղըրուշ վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունըն սուրէթ վէ սէրկի վէ գուբօնը իլէ սաթըլաճագ տըր. Թամմ հիսսէլի օլուպ տա պիլմիւզայէտէ սաթըլանլարըն մուաճճէլէսինին նըսֆը՝ լիրա 100 ղըրուշ հիսապըյլա լիրա օլարագ, վէ տիկէր նըսֆը քէզալիք սուրէթ վէ սէրկի գապուլ իլէ իհալէ գըլընաճաղընտան, պու գապիլտէն աթիւլզիքր մահլուլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան 4ինճի իլան միւտտէթի օլան իշպու 305 սէնէսի քեանունը էվվէլին 18ինճի կիւնիւնտէն քեանունը էվվէլին 25ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ հուզուրը նէզարէթտէ միւզայէտէի ինթիհայէլէրի սաաթ 6տան 10ա գատար պիլիճրա էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 զամմ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմէնէլէրինին եիւզտէ օնու միւսավի թէէմին ագչէլէրիյլէ պէրապէր Մահլուլաթ խաղէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլտէկի՝ Թիւրքճէ Թարիք վէ Թ. Հաքիքաթ վէ Ֆրանսըզճա Մօնիթէօր վէ Րումճա Գօնսթանթինուբօլիս կազէթալարըյլա իլան օլընտըղը կիպի, Ճէրիտէի Շարքիյէ կազէթասըյլա տախի 4ինճի տէֆա օլարագ պէյան ու իլան օլունուր.

..9,9,61 ,63 ..108930 (1).— Գում գաբուտա Զատրրճը Ասհէտ չէլէպի մահալլէսինտէ Արապզատէ սօգաղընտա թէրպիէն 266 մէթրօ արսատա մէշնի 5 օտա վէ 2 սօֆա վէ 1 գույու վէ 2 ախըր վէ 1 համամը վէ տիկէր 3 օտա վէ 1 սօֆա վէ թահթընտա 2 պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ վէ չէհրի 1650 ղըշ. քիրալը Այա Սօֆիա վէ Գուլէի Ջէմին վէ քիւրքճի պաշը Սիւլէյման աղա վագֆըլարընտան մէզքիւր ֆուրուն վէ մէնզիլ իլէ թէրզի վէ տավխան ճը տիւքքեանլարընըն նըսֆ հիսսէսի պիլա հավա մէզքիւր թէրզի տիւքքեանը տէրունինտէ միւթէճավիր քէտիրէն կէտիքինին 400 սէհիմ իթիպարը իլէ 150 սէհիմ վէ միւլքինին 9 հիսսէտէն 3 հիսսէսի.

..9..14260.— Պէյքէօզտէ Պէյքէօզ գարիյէսինտէ Եօղուրթխանէ սօգաղընտա թէրպիէն 152 մէթրօ արսատա մէշնի ֆէվգանի 4 օտա վէ 1 սօֆա վէ 1 գույու վէ 1300 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ անխաշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆ.

..99..12000.— Պէշիքթաշտա Ապպաս աղա մահալլէսինտէ Վէլի էֆ. ճատտէսինտէ թէրպիէն 53 մէթրօ արսատա մէշնի 3 օտա 1 գույու վէ 36 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ անխաշապ պիր պապ մէնզիլ. Հաճի Ասհէտ էֆ.

..158..10000.— Զարչուի քէպիրտէ Գալբագճըլար պաշը ճատտէսինտէ Էվգաֆ կէտիքճիմէնտան կէտիքլի վէ Մէվլանա Խուրշիտ էֆ. վագֆընտան միւլքի օլմագ իւզրէ թէրպիէն 9 մէթրօ արսատա մէշնի քեարկիր վէ չէհրի 100 ղշ. քիրալը պիր պապ տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէսի. հիւսնի էֆ.

..12..5000.—Զարչուի Քէպիրտէ Եօրղանճըլար տէրունինտէ իսմի գալմաթա թէրպիէն 18 մէթրօ արսատա մէշնի չէհրի 30 ղշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ օտա կէտիքինին պիլմիւթինիւ. հիւսնի էֆ.

..50..1000.—Էտիրնէ Գաբուսընտա Զագըր աղա մահալլէսինտէ Զագըր աղա ճատտէսինտէ թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա մէշնի տէրունինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ անխաշապ պիր պապ մէնզիլ. Հաճի Մահմուտ.

..74..1458 — Գուլէի Ջէմտէ վաքըֆ իսքէլէսի ճատտէսինտէ հաքիմէյն վէ Գօճա Եուսուֆ էֆ. վագֆըլարընտան թէրպիէն 80 մէթրօ արսատա 2 օտա վէ 1 սօֆայը միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլ իլէ թահթընտա պիր պապ պագգալ տիւքքեանընը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 2500 ղշ. քիրալը մէզքիւր մէնզիլ իլէ պագգալ տիւքքեանը միւլքինին 20 հիսսէ իթիպարըյլա պիր հիսսէսիյլէ պագգալ կէտիքինին 240 սէհիմ իթիպարըյլա 7 սէհիմ հիսսէսի. Էմին աղա.

..15..800.— Իւսկիւտարտա Սէլիմիյէ մահալլէսինտէ գըշլա ճատտէսինտէ թէրպիէն 60 մէթրօ պիր գըթա մանավ տիւքքեանը արսասը կէտիքինին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի հիւսէյին էֆ.

..4..42222.—Գասըմ բաշատա Ղազի հասան բաշա մահալլէսինտէ Տէյիրմէնլէր սօգաղընտա թէրպիէն 1900 մէթրօ պէգմը Ալէմ Վալիտէ Սուլթան վագֆընտան մուգատաամա վաքըֆ տէյիրմէնի էլէէմ 1200 ղըշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ տագիգ անպարընըն 18 սէհիմ իթիպարըյլա կէտիքինին պիր սէհիմ հիսսէսի. Հաճի Ասհէտ էֆ.

..18..4000.—Տըգ Թաշընտա Մուսթաֆա պէյ մահալլէսինտէ Տօլապ սօգաղընտա թէրպիէն 55 մէթրօ արսատա օճագ իմամը հիւսէյին էֆ. վագֆընտան 3 օտա, 1 սօֆա, 1 գույու վէ 1 մաթպախը միւշթէմիլ անխաշապ պիր պապ մէնզիլին 3 հիսսէ իթիպարըյլա 2 հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆէնտի.

..8..10000.—Տահթաքալէ պաշընտա Միւհզիմզատէ Գարակէօզ մահալլէսինտէ Գաֆթան աղասը սօգաղընտա թէրպիէն 140 մէթրօ արսատա մէշնի 6 օտա 2 սօֆա 2 գույու վէ 180 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ անխաշապ պիր պապ մէնզիլին 3 հիսսէտէն պիր հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆ.

..7.9.11..7500.—Գալաթատա Եօլճուզատէ մահալլէսինտէ Եէնի Գաբու ճատտէսինտէ տէրունինտէ 1 գույույը միւշթէմիլ պիր գըթա մէնզիլ արսանըն նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ասհէտ էֆ.

..65..2000.—Սուլթան Սէլիմտէ Հաթիպ Միւսլիհէտտին մահալլէսինտէ Զաւգուր չէշմէ սօգաղընտա Ջիւֆիգար էֆ. վագֆընտան թէրպիէն 80 մէթրօ արսատա 4 օտա 1 սօֆա, 1 գույու 30 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ անխաշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆ.

..3..3166.— Հալըճըլարտա Էօքսիւզճէ Հաթիպ մահալլէսինտէ չըգմազ Թուլչուճը սօգաղընտա թէրպիէն 90 մէթրօ արսատա 2 օտա, 1 սօֆա, 1 գույու վէ 80 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ անխաշապ մէնզիլին 3 հիսսէ իթիպարըյլա 2 հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆ.

..110..500.— Եէնի Պաղչէտէ Նիշանճը Սուլթան մահալլէսինտէ Սուլու Գուլէ ճատտէսինտէ Գուլէի Ջէմին վագֆընտան թէրպիէն 14 մէթրօ արսատա պիր խարապ օտայը միւշթէմիլ. պիր պապ գրպթի մէնզիլինին պիլմիւթինիւ. Հաճի հիւսէյին էֆ.

..3.5..4500.— Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշատա Կիւլճամի մահալլէսինտէ Թապագ Եունիս ճատտէսինտէ Նիշանճը Սուլթան վագֆընտան թէրպիէն 55 մէթրօ արսատա մէշնի 3 օտա 1 սօֆա վէ թահթընտա մէսսուտ 1 պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ անխաշապ 1 պապ մէնզիլ. Հաճի հիւսէյին էֆ.

..1..12000..13900.—Աթ բազարընտա Մաղնիսալը Մէհմէտ բաշա մահալլէսինտէ Նէրտիպանլը սօգագտա թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա մէշնի 3 օտա 1 սօֆա 1 գույու վէ 22 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ անխաշապ 1 պապ մէնզիլ. Հաճի հիւսէյին էֆ.

..1, 2, 3, 5..16672.— Պէյօղլընտա Շահգուլու մահալլէսինտէ ճատտէի քէպիրտէ թէրպիէն 190 մէթրօ արսատա 20 օտա 6 սօֆա 3 սարնըճը միւշթէմիլ 4 պապ քեարկիր մէնզիլէտէն 2սի մէսսուտ վէ տիկէր 2 պապտան պիրի 100 տիկէրի 300 ղըշ. քիրալը մէզքիւր մէնզիլին 9 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Մէհմէտ աղա.

..9..16000.— Գասըմբաշաիէտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ համամ սօգաղընտա տէրունինտէ 1 գույույը միւշթէմիլ թէրպիէն 100 մէթրօ 1 գըթա մէնզիլ արսասը. Հաճի Ասհէտ էֆ.

(1) Ծիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիզատա պուլունան րագգամլար՝ մահլուլաթըն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր՝ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի, վէ իւչիւնճիւ հիզատաքիլէր՝ պէտէլը միւզայէտէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր.

ՋՂԱՅԻՆ

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ

Լուսնոտութիւն—Այլանդակութիւն
Գլխու ցաւ—Ջղաձգութիւն—Քնատութիւն

Բոլորովին կը բուժին
ՊՐՈՄԻԽՈՒ ՏԸ ՊՈՏԱՍԻՈՒՄՈՎ

Թուրունջի կեղեւով խառն
ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ Ժ. Բ. ԼԱՌՕԶԷ
(դեղագործ)

J. P. Laroze

2, փողոց Լիօն-Սէն-Բօլ, 2

ՓԱՐԻԶ

Այս օշարակն, զոր կը յանձնարարեն աշխարհիս ամենէն նշանաւոր բժիշկք ամեն տեսակ ջղային հիւանդութեանց համար, կը գտնուի ամեն լաւ դեղատանց մէջ.

ՔԻՐԱԼԸՔ ՏԻՒՔՔԵԱՆ

Սամաթիա ճատտէսինտէ Ագարճա Զէյնէպ իթթիսալինտէ քեարկիր տէրունինտէ պիր օտա, պիր մաթպախ, պիր գույու վէ պիր աբտէսթխանէյի միւշթէմիլ քեարկիր պիր տիւքքեան քիրայա վէրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր. 5—2